MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIMLAR ve BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 1000 KURUŞTUR. ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

CİLT: 34 | 15 MART 1971 | SAYI: 1648

Talim ve Terbiye Kurulu Kararları :

Konu: Tatbikî Güzel Sanatlar Yüksek Okulu Yönetmeliğinin 4., 8. ve 10. maddelerinin değiştirilmesi h.

Karar s.: 42 — Karar t.: 10-2-1971

Meslekî ve Teknik Yüksek Öğretim Genel Müdürlüğünün 31 Aralık 1970 günlü ve 324/24382 sayılı teklif yazıları üzerine «Tatbikî Güzel Sanatlar Yüksek Okulu Yönetmeliği»nin 4., 8. ve 10. maddelerinin bağlı örneğine göre kabulü hususunun Bakanlık Makamının tasviplerine arzı kararlaştı.

Uygundur.
10/2/1971
Akif TUNCEL
Millî Eğitim Bakanı y.
Meslekî ve Teknik Öğretim
Müsteşarı

TATBİKÎ GÜZEL SANATLAR YÜKSEK OKULU YÖNETMELİĞİNİN 4., 8. ve 10. MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK

Madde 1 — 9 Ağustos 1967 günlü ve 12669 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış bulunan «Tatbikî Güzel Sanatlar Yüksek Okulu Yönetmeliği»nin 4., 8. ve 10. maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

OKUL KURULU:

Madde 4 — Okul Kurulu, okul müdürünün yönetiminde bir müdür yardımcısı ve bölüm başkanları ile her bölüm kurulunun kendi üyeleri arasından seçeceği birer öğretim elemanı, asistan ve her bölüm öğrencilerinin kendi aralarından seçeceği birer öğrenci temsilcisinden oluşur.

Okul Kurulunun Görevleri şunlardır:

a) Kanun, tüzük ve yönetmelik hükümlerinin yerine getirilmesini sağlıyacak karar ve tedbirleri almak; Okul Genel Kurulunun temennilerini incelemek,

b) Bölümlerce hazırlanan tekliflere göre okul bülçesine, Millî Eğitim Bakanlığına sunulmak üzere son şeklini vermek,

c) Okul müdürünün getireceği işleri inceleyerek karara bağlamak,

d) Bölüm kurullarının öğretim elemanlarının tayini hakkında yapacakları teklifleri inceleyerek karara bağlamak (Bu toplantılarda asistan ve öğrenci bulunmaz.)

Okul Başkanının yönetiminde üye tam sayısının üçte iki çoğunluğu ile toplanır. Kararlar, mevcudun çoğunluğu ile olur. (Bölümlerle ilgili toplantılarda, her bölümden en az bir kişi bulunmalıdır.)

OKUL GENEL KURULU:

Madde 8 — Okul Genel Kurulu, okulun bütün öğretim elemanları ile her bölümden seçilen birer asistan ve öğrenci temsilcilerinden oluşur.

Okul Genel Kurulunun görevleri şunlardır:

a) Okulun genel sorunları hakkında temennilerde bulunmak,

b) Okulun bilimsel çalışmalarını ilgilendiren konularda teklif ve temennilerde bulunmak.

Okul Genel Kurulu, normal olarak yılda bir defa okul müdürünün çağrısı ile toplanır. Mevcut bölümler sayısının en az yarısının istemesi veya okul müdürünün gerekli göreceği hallerde olağanüstü olarak toplantıya çağırılabilir.

BÖLÜM KURULLARI:

Madde 10 — Bölüm Kurulları, bölümlerinin öğretim elemanları ile bir asistan ve bir öğrenci temsilcisinden oluşur. Muhtelif bölümlerde dersi olan öğretim elemanlarının hangi bölüm kurulunun veya kurullarının öğretim elemanı olacağı okul kurulunca belirtilir.

Okul Bölüm Kurulu, Okul Kurulu ve Okul Genel Kuruluna temsilci olarak seçilecek öğrencilerde; hiçbir ceza almamış olmak, bir sınıfta iki yıllık öğrenci bulunmamak şartları aranır.

Bölüm Kurullarının görevleri şunlardır:

a) Bölümle ilgili ders dağıtım, program ve plânlamalar gibi öğretim ve yönetim işleri hakkında teklif ve temennilerde bulunmak,

b) Bölüm Başkanı ve Bölüm Kurulu üyelerini seçmek,

c) Bölüme alınacak öğretim elemanlarını seçmek ve okul kuruluna kararlar sunmak. (Bu toplantıya asistan ve öğrenci temsilcisi katılmaz.)

Bölüm Kurulu normal olarak her yarı yılda en az bir defa bölüm başkanının çağırısı ile toplanır. Kararlar oy çokluğuyla alınır.

Madde 2 — Bu yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3 — Bu yönetmeliği Millî Eğitim Bakanı yürütür.

TALİM VE TERBİYE DAİRESİ

Karar s.: 49 — Karar t.: 19-2-1971

Konu: «Devlet Sanatçısı Olacak ve Bu Haktan Faydalanacak Sanatkârlar ve Bunların Niteliklerine Dair Yönetmelik» h.

Kültür Müsteşarlığının 1 Şubat 1971 gün ve 26 sayılı yazılarıyla havale olunan «Devlet Sanatçısı Olacak ve Bu Haktan Faydalanacak Sanatkârlar ve Bunların Niteliklerine Dair Yönetmelik»in bağlı örneğine göre kabulü Kurulumuzca uygun görülerek, durumun Bakanlık Makamının tasviplerine arzı kararlaştı.

Uygundur.
19/2/1971
Akif TUNCEL
Millî Eğitim Bakanı y.
Meslekî ve Teknik Öğretim
Müsteşarı

DEVLET SANATÇISI OLACAK VE BU HAKTAN FAYDALANACAK SANATKÂRLAR VE BUNLARIN NİTELİKLERİNE DAİR YÖNETMELİK

Madde 1 — Devlet Tiyatrosu ile Devlet Opera ve Balesinde, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrasında ve Devlet Konservatuvarında görev almış üstün yeteneklere sahip ve milletlerarası ün yapmış sanatçılar ve sanatçı öğretmenler arasından «Devlet Sanatçısı» seçilecek ve bu haklardan faydalanabilecek sanatçılarda aranacak nitelikler ile söz konusu sanatçıların seçimlerinde uygulanacak usul ve esaslar aşağıda tespit olunmuştur.

Madde 2 — "Devlet Sanatçısı" olabilme hakkından faydalanacak kimseler, Devlet Tiyatrosunda, Devlet Opera ve Balesinde, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrasında sanatçı olarak

görevlendirilmiş bulunanlar ile Devlet Konservatuvarında öğ- retmen olarak görevlendirilmiş sanatçılar ve bu müesseselerin kuruluş kanunlarında belirtilen esaslar dahilinde sanatçılık ve sanatçı öğretmenlik vasıflarını haiz olanlardır.

Madde 3 — Üstün yeteneklere sahip ve milletlerarası ün yapmış sanatçılar Devlet Tiyatrosunun, Devlet Opera ve Bale- sinin, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrasının ve Devlet Kon- servatuvarının yetkili sanat, teknik veya müşavere kurulların- ca, her müessesenin yetkili kurulu ayrı çalışmak suretiyle, «Devlet Sanatçısı Adayı» olarak seçilirler. Bu adaylar, Milli Eğitim Bakanının Başkanlığında kurulacak komisyona kurum- ları tarafından teklif edilirler. Milli Eğitim Bakanı, lüzum hasıl ol- duğu veya bir teklif geldiği zaman komisyonu toplantıya davet eder.

Madde 4 — Adaylar arasından «Devlet Sanatçısı» seçecek olan komisyonun başkanı Milli Eğitim Bakanıdır. Komisyon üyeleri ise aşağıdaki kimselerden terekküp eder:

Memleketimizde müzik ve sahne sanatlarıyla doğrudan doğruya veya dolaysıyla ilgili olup, kişiliklerini, bilimsel ve kültürel vasıflarıyla kabul ettirmiş kimseler arasından, her alanın özelliğine göre Milli Eğitim Bakanı tarafından seçilecek üç üye.

Milli Eğitim Bakanlığı Kültür Müsteşarı,
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanı,
Güzel Sanatlar Genel Müdürü,
Devlet Tiyatrosu Genel Müdürü,
Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürü,
Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Birinci Konsertmais- teri,
Devlet Konservatuvarı Müdürü.

Yukarıda adları geçen kuruluşların her birinden birer tem- silci alınmak suretiyle, daha önce «Devlet Sanatçısı» seçilmiş dört sanatçı. (Sanatçılara «Devlet Sanatçısı» ünvanı tevcih edi- linceye kadar bu dört üye her yılın Ekim ayı içinde Milli Eği- tim Bakanı tarafından atanır. İşaret olunan kuruluşların her birinden «Devlet Sanatçısı» seçildikçe, o kuruluştan muvakka- ten atanmış olan üyeler yerlerini asil üyelere terk ederler. Bir kuruluşta birden fazla «Devlet Sanatçısı» bulunması halinde, Komisyon üyesi olacak «Devlet Sanatçısı» bu komisyon tarafın- dan seçilir).

Devlet Sanatçıları arasından ve Milli Eğitim Bakanı tara- fından seçilecek komisyon üyelerinin üyelik süreleri üç yıldır. Aynı üyeler sürelerinin bitiminde tekrar seçilebilirler.

Komisyon üyeleri arasında bulunanların «Devlet Sanatçı- lığına» aday gösterilmesi halinde, söz konusu üye, kendisi ile ilgili oturuma katılmaz.

Madde 5 — Dördüncü maddede teşekkül tarzı belirtilen komisyon tarafından seçilecek Devlet Sanatçılarında, çalışma alanlarının özellik ve icaplarına göre, aranacak nitelikler aşa- ğıda belirtilmiştir:

Üstün Yetenekler:

A) Bestecilerde:

a) Çeşitli yönleri bakımından Türk ruhunu orijinal ve çağ- daş bir üslûp içinde ve olgun bir yazı tekniğiyle aksettiren eserleriyle üstün yaratıcılık gücünü ve yeteneğini göstermiş olmak ve Türk toplumunun kültürüne ve sanat eğitimine eser- leriyle hizmette bulunmak,

b) Çok sesli türde çeşitli enstrümantal, orkestral ve vo- kal eserler yazmış olmak,

c) Yaratıcılık kariyerini sürdürmüş bulunmak.

B) Diğer Sanatçılarda:

(Müzisyenler için):

a) Virtüoziteye ulaştıran üstün bir tekniğe, müzikaliteye ve yorum yeteneğine sahip olmak,

b) Çağdaş Türk eserlerini de içine alan geniş ve çeşitli bir repertuvara sahip olmak,

c) Kariyerinin gerektirdiği diğer bütün meziyetleri ve ni- telikleri haiz olmuş bulunmak,

d) Türk toplumunun kültürüne ve sanat eğitimine müessir hizmetlerde bulunmuş olmak,

(Sahne Sanatçıları için):

a) Sanatçı olarak, kişiliği ve çalışmalarıyla Türk toplumu- nun kültür miras ve değerlerini yaşatıcı ve yüceltici katkıda bulunmuş, bütünü ile Türk kültürüne ve sanatına çağdaş değer ölçüleri içinde hizmet etmiş olmak,

b) Virtüoziteye ulaştıran bilgi, teknik, Türkçe diksiyon, yorum oyun gücü ve tecrübe ile geliştirilmiş üstün bir sanat kişiliğine sahip olmak,

c) Sahne sanatında geniş bir repertuvara sahip bulunmak,

d) Kariyerinin gerektirdiği diğer bütün meziyetleri haiz olmuş bulunmak.

Milletlerarası Ün (Bütün sanatçılar için):

Yurt içinde ve dışında, önemli sanat merkezlerinde başarı sağlamış olmak ve milletlerarası seviyede kendisini değerli bir sanatçı olarak kabul ettirmiş bulunmak.

Madde 6 — «Devlet Sanatçısı», seçici komisyon üye tam sayısının üçte iki oy çoğunluğuyla ve gizli olarak seçilir ve Milli Eğitim Bakanının tasdikinden sonra bu ünvan ile buna ilişkin haklara sahip olur.

Madde 7 — «Devlet Sanatçısı» ünvanını almış olanlardan, 657 Sayılı Kanununun 98 inci maddesi (a) ve (b) fıkraları uya- rınca memurlukları sona erenler «Devlet Sanatçısı» ünvanı ile buna ilişkin haklarını da kaybederler.

Söz konusu 98 inci maddenin c, ç, d fıkralarında belirtilen hallerde «Devlet Sanatçısı» ünvanı ile bu ünvana ilişkin haklar genel mevzuat hükümleri dahilinde devam eder.

Madde 8 — «657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bazı maddeler eklen- mesine ve bu kanunun kapsamı dışında kalan kamu personeli- nin aylık ve ücretlerine dair 1327 sayılı Kanun»un 90. maddesine göre eklenen Ek Geçici 16 ıncı madde uyarınca hazırlanan bu yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 9 — Bu yönetmeliği Milli Eğitim Bakanı yürütür.

TALİM VE TERBİYE DAİRESİ

Karar t.: 17-2-1971

Karar s.: 51

Konu: Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Yönetmeliğinin 60. maddesinin değiştirilmesi hakkında yönetmelik.

Mesleki ve Teknik Yüksek Öğretim Genel Müdürlüğünün 22 Ocak 1971 gün ve 324/04.A - 01432 sayılı yazılarıyle değişti- rilmesi teklif edilen ve Kurulumuzun 18-3-1970 gün ve 45 sayılı kararıyle kabul edilen Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Yönetmeliğinin 60. maddesinin yeniden düzenlenen ilişik örne- ğinin Kurulumuzca kabulü uygun görülerek durumun Bakanlık Makamının tasviplerine arzı kararlaştı.

Uygundur.
27/2/1971
Akif TUNCEL
Milli Eğitim Bakanı y.
Mesleki ve Teknik Öğretim
Müsteşarı

KIZ TEKNİK YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU YÖNETMELİ- ĞİNİN 60. MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK

Madde 1 — 3-4-1970 tarih ve 13462 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan «Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Yönetmeli- ği»nin 60. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 60 — Bölüm şefleri, Genel Bilgi Dersleri, Mesleki Dersleri, Giyim, Nakış, Resim, El Sanatları ve Çiçek, Aile Eko- nomisi ve Beslenme, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi bölümleri için Bölüm Öğretmenleri Kurulunca iki yıl süre ile seçilir ve tayin- leri Okul Müdürünün inhası üzerine Bakanlıkça yapılır.

Madde 2 — Bu yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3 — Bu yönetmelik hükümlerini Milli Eğitim Bakanı yürütür.

TALİM VE TERBİYE DAİRESİ

Karar s.: 52 Karar t.: 18-2-1971

Konu: «Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Her Derecedeki Resmî veya Özel Öğretim Kurumlarına Ad Verme Yönetmeliği» h.

Bakanlığımıza bağlı her derecedeki resmî ve özel öğretim kurumlarına ad verilmesi işlemi ile ilgili olarak hazırlanmış bulunan yönetmeliğin, bağlı örneğine göre kabulü hususunun Bakanlık Makamının tasviplerine arzı kararlaştı.

Uygundur.
18/2/1971
Akif TUNCEL
Millî Eğitim Bakanı y.
Mesleki ve Teknik Öğretim
Müsteşarı

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA BAĞLI HER DERECEDEKİ RESMÎ VE ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARINA AD VERME YÖNETMELİĞİ

Madde 1 — Millî Eğitim Bakanlığına bağlı her derecedeki resmî ve özel öğretim kurumlarına, bu yönetmelikte belirtilen esaslara göre ad verilir.

Madde 2 — Verilecek adların; kurumun amacına, seviyesine, mahiyetine, bulunduğu çevrenin özelliklerine ve şartlarına uyması, belli bir anlam taşıması, millî ülkülerimize aykırı düşmemesi ve Türkçe olması gerekir.

Madde 3 — İlköğretim Kurumlarının adları, İl Danışma Kurulunun mütalâasına dayalı olarak Millî Eğitim Müdürünün teklifi; İl İdare Kurulunun kararı ve Valiliğin onayı ile verilir.

Madde 4 — İlköğretim kurumları dışında kalan öğretim kurumlarının adları İl Danışma Kurulu ile İl İdare Kurulunun mütalâalarına dayalı olarak Valiliğin teklifi; Millî Eğitim Bakanlığının onayı ile verilir.

Madde 5 — Her derecedeki özel okullarla, özel dershane adlarının tescili, 3. ve 4. madde hükümleri dışında olarak, söz konusu öğretim kurumlarının açılma veya öğretime başlama izni ile ilgili işlemlerle birlikte Bakanlıkça yapılır.

Madde 6 — Öğretim kurumlarına bulundukları yerin (İl, ilçe, bucak, köy, mahalle) adları verilebilir.

Madde 7 — Okul ve kurumlara verilebilecek diğer adlar:

I:

a) Tarihimizde olumlu ün yapmış kişilerin adları,

b) Yurt içinde önemli zaferlerin kazanıldığı yer adları,

c) Savaşta veya diğer zamanlarda memleket hizmeti yaparken şehit olanların adları,

d) Memleket için önemli olan olayların adları,

e) Türkiyenin bilim ve eğitim hayatına olumlu katkıda bulunmuş, millî edebiyat ve sanat alanında ün almış kimselerin adları,

f) Canlı ve cansız varlıklarla ilgili adlar.

II:

Mustafa Kemal, Gazi, Gazi Mustafa Kemal, Atatürk, Ata... adları aşağıda belirtilen nitelikleri taşıyan okul ve kurumlara verilir:

a) İl, ilçe, bucak ve köylerde örnek olabilecek okul ve kurumlar,

b) Atatürk'ün ziyaret etmiş olduğu okul ve kurumlara,

c) Atatürk'ün ziyaret etmiş olduğu il, ilçe bucak ve köylerin okul ve kurumlarına,

d) Atatürk'ün devrimleri ile ilgili kararlarını yurda yaydığı yerlerin okul ve kurumlarına,

e) Bir ilde Atatürk'e ilişkin bir ad almış okul veya kurum bulunmadığı takdirde yukardaki şartları taşımasa da o ilde mevcut okul veya kurumlardan yalnız birine.

III: Özel öğretim kurumlarıyla, muvakkat binalarda öğretim yapan resmi öğretim kurumlarına Atatürk'e ilişkin adlar verilemez:

Madde 8 — Öğretim kurumu yaptıran kimselerin adları bu kurumlara verilebilir. Öğretim kurumu yapımı için bağışta bulunan kimselerin adları ve hizmetleri öğretim kurumunun uygun görülecek yerlerine konulacak levhalarda belirtilebilir.

Ancak, ilgili kurumlara adı verilecek veya adları levhalarda belirtilecek kimselerin çevrede kötü intiba bırakmamış olmaları şarttır.

Madde 9 — 4537 Sayılı Kanunun 5. maddesinin (D) fıkrası hükmüne uygun olarak çalıştığı saptanan ilkokul öğretmenlerinin adlarıyla, orta ve daha yukarı derecedeki öğretim kurumlarında üstün başarı ile uzun süre öğretmen veya idareci olarak çalışmış ve çevrede unutulmayacak müsbet tesirler yaratmış olanların isimleri;

a) Yeni açılacak bir öğretim kurumuna,

b) Mevcut veya açılacak bir öğretim kurumunun dersane veya laboratuvarlarından birine verilebilir.

Madde 10 — Özel okul veya dershane kurucuları açmak istedikleri öğretim kurumuna, 8. maddenin son fıkrasına aykırı olmamak kaydıyla kendi veya yakınlarının adlarını verebilirler.

Madde 11 — Özel Öğretim Kurumlarına 7. maddenin I - a, I - b, I - c, I - d, I - e fıkralarıyla ilgili isimler verilemez.

Madde 12 — Belli bir yerde (İl, ilçe, bucak, köy ve mahalle) bulunan aynı derecedeki birden fazla öğretim kurumuna aynı ad verilemez.

Madde 13 — Öğretim kurumlarına numara ile ad verilmez.

Madde 14 — Öğretim kurumlarına, 8., 9. ve 10 madde hükümleri hariç, yaşıyan kimselerin adları verilemez.

Madde 15 — Daha önce verilmiş öğretim kurumlarının adları, kazanmış hak sayılır.

Madde 16 — Bu yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 17 — Bu yönetmelik hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür.

GENELGELER:

YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 02057 15-2-1971

10305

Konu: «Trigonometri ve Çözümlü Problemleri» adlı eser h.

Ahmet Erdem tarafından hazırlanan aşağıda adı fiyatı ve satış adresi yazılı eserin, Lise III. sınıf fen kolları için başvurma (Müracaat) kitabı olarak kabulü uygun görülmüştür.

Mehmet ÖNDER
Millî Eğitim Bakanı y.
Kültür Müsteşarı

Kitabın adı:	*Fiyatı:*	*Satış adresi:*
Trigonometri ve Çözümlü Problemleri	170 Krş.	Ahmet Erdem Aydınlıkevler Lisesi Matematik Öğretmeni — Ankara

YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 03275 5-3-1971

10306

Konu: Ortaçağ İslâm İmparatorluğu ve Haçlı Seferleri» adlı harita h.

Nazım Tarhan tarafından hazırlanan aşağıda adı, fiatı ve satış adresi yazılı haritanın, ilk ve orta dereceli okullar için ders aracı olarak kabulü uygun görülmüştür.

Mehmet ÖNDER
Millî Eğitim Bakanı y.
Kültür Müsteşarı

Haritanın adı:	*Fiyatı:*	*Satış adresi:*
Ortaçağ İslâm İmparatorluğu ve Haçlı Seferleri	30 Lira (Bezsiz)	Öğretmenler Bankası Ders Alet ve Malzemeleri A. Ş. (Ders Mal) — Ankara

YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 03278 5-3-1971

10307

Konu: «Batı Tesirinde Türk Şiiri Antolojisi» adlı eser h.

Prof. Kenan Akyüz tarafından hazırlanan aşağıda adı fiatı ve satış adresi yazılı eserin, Eğitim Enstitüleri, Liseler ve Öğretmen Okulları için yardımcı ders kitabı olarak kabulü uygun görülmüştür.

Mehmet ÖNDER
Milli Eğitim Bakanı y.
Kültür Müsteşarı

Kitabın adı:	*Fiyatı:*	*Satış adresi:*
Batı Tesirinde Türk Şiiri Antolojisi	80 Lira	Aydın Yayınevi Kocabeyoğlu Pasajı Nu: 17 — Ankara

T. C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
Savunma Sekreterliği

Sayı: Svl. Svn. 492.3 B/23 (71) 16-1-1971

10308

Konu: Nükleer Taaruzlara Karşı Aileler İçin Koruyucu Bilgiler adlı broşür h.

VALİLİKLERE

Sivil Savunmanın tanıtılması, öğretilmesi ve gerçekleştirilmesi için, İçişleri Bakanlığınca bastırılan "Nükleer Taaruzlara Karşı Aileler İçin Koruyucu Bilgiler" adlı broşürün muhtevası aşağıya çıkartılmıştır.

İlgililere duyurulmasını önemle rica ederim.

Sıtkı BİLMEN
Milli Eğitim Bakanı y.
Müsteşar Yardımcısı

NÜKLEER TAARUZLARA KARŞI AİLELER İÇİN
KORUYUCU BİLGİLER

GİRİŞ

Hükümet politikasının temel gayesi, savaşı önlemektir; fakat genel silâhsızlanma gerçekleşip, nükleer silâhların kontrolu uluslararası bir kuruluşa verilinceye kadar, bir nükleer savaş tehlikesi her zaman söz konusudur.

Nükleer silâhlar savaşta kullanıldıkları takdirde, büyük hasar ve zayiata sebep olacaklardır.

Patlama noktasına yakın bölgelerdeki halkın büyük bir kısmı ölecek ve binaların hemen hemen tümü, tamamen tahrip edilmiş olacaklardır.

Bu bölgenin dışında nükleer silâhların tahrip edici etkileri azalır. Ayrıca bu etkileri daha da azaltacak bazı tedbirler vardır.

Taarruz esnasında ve taarruzdan sonra, hayatta kalma şansı, halkın bu tedbirleri uygulamasına sıkı sıkıya bağlıdır.

Bu küçük kitapta kendinizi, ailenizi ve evinizi korumanız için; alacağınız tedbirlerin nelerden ibaret olduğu açıklanmıştır.

1 — TEMEL BİLGİLER

HİDROJEN BOMBASI PATLADIĞI ZAMAN NELER OLUR

Bir Hidrojen Bombasının patlaması, çevrede birkaç kilometrelik bir alanın tamamen tahrip edilmesine yol açar. Bu bölgenin alanı, bombanın büyüklüğü ile patlama noktasının yüksekliğine göre değişir. Tam tahrip alanı olan bu bölgenin dışında, aşağıdaki üç tehlike vardır.

ISI — BASINÇ — RADYOAKTİF SERPİNTİ

ISI:

Bir Hidrojen Bombası patladığı zaman, yaklaşık olarak 20 saniye süren bir ateş topu meydana getirir.

Bu ateş topundan çevreye, sıcaklığı son derece yüksek bir ısı dalgası yayılır.

Isı dalgasının sıcaklık derecesi, birkaç kilometre mesafede açıktaki insanları öldürebilecek kadar yüksektir. Daha uzak mesafelerde de, çıplak cildi yakar. Camlardan giren bu ısı dalgası, ateş topuna birkaç kilometre mesafedeki binalarda, yangınlara sebep olur.

BASINÇ:

Basınç dalgaları ısı dalgalarını bir kasırga gibi takip eder. Patlama noktasından birkaç kilometre mesafedeki binalar, ya tamamen tahrip edilecek, ya da onarılamıyacak derecede ağır hasar görecektir. Daha uzak mesafelerde ise daha hafif hasar olacaktır. Buralarda binalar hasar görmemekle beraber, camlar kırılır ve etrafa dağılan cam parçaları bir tehlike teşkil eder.

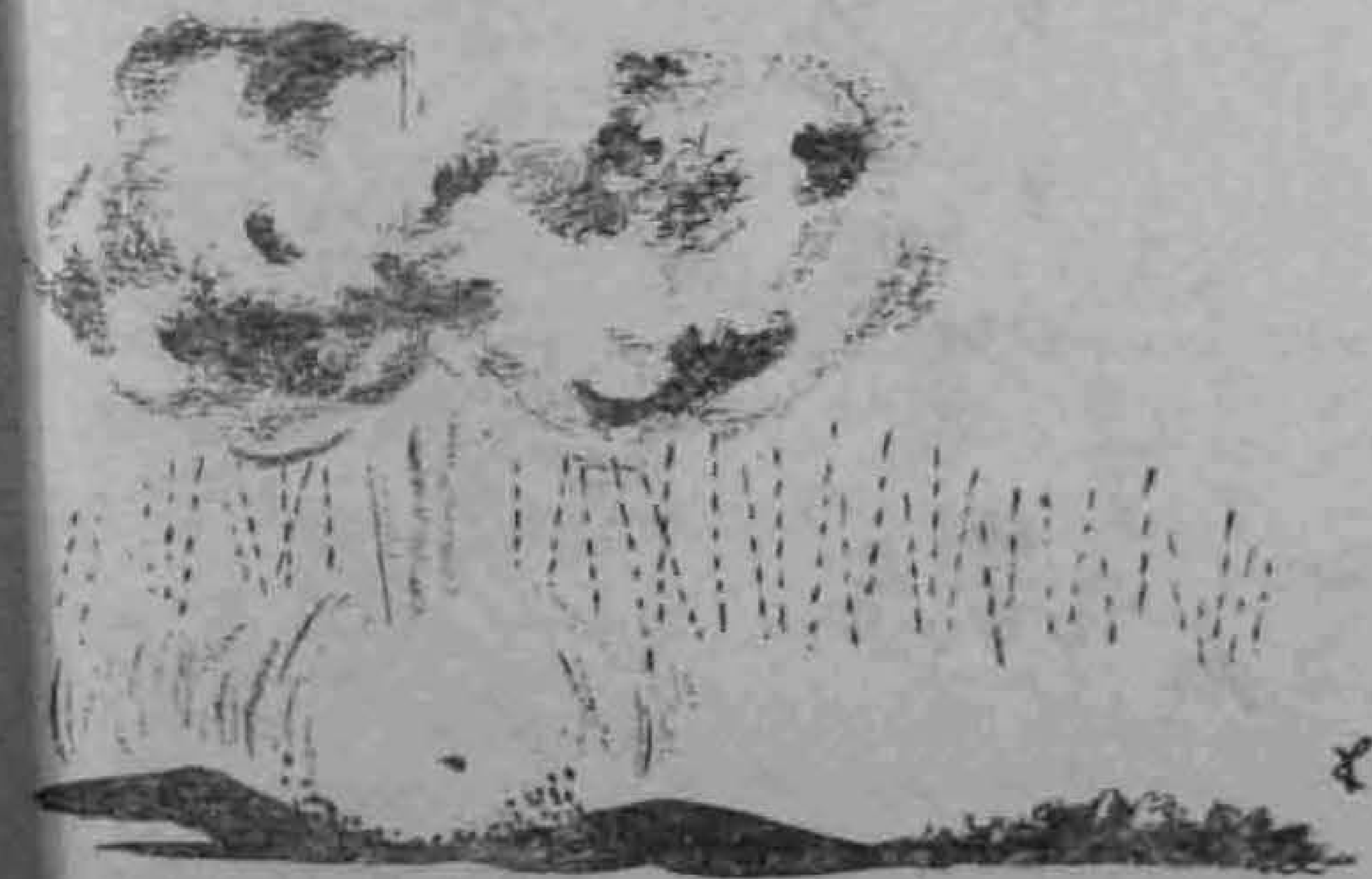
RADYOAKTİF SERPİNTİ :

Radyoaktif serpinti, patlama esnasında yerden emilen ve yükselmekte olan ateş topu içinde etki ile radyoaktif hale gelen toz topraktır. Bu radyoaktif toz mantar şeklindeki bulutlu havada çok yükseklere kadar çıkar ve rüzgâr tarafından sürüklenerek yavaş yavaş yere dökülür. Rüzgârın estiği yönde bir örtü gibi yeri kaplıyan bu radyoaktif serpinti alanının uzunluğu birkaç yüz kilometre, genişliği ise; elli ilâ yüz kilometre arasında değişir. Radyoaktif toz bu bölgede açıktaki herşeyi kaplar. Radyoaktif serpinti, patlama noktasına yakın ağır hasar bölgesine, patlamadan yaklaşık olarak yarım saat sonra düşmeye başlar. Daha uzak mesafelere serpinti daha geç düşer, patlama noktasından yüz elli kilometre mesafeye ise, radyoaktif serpinti dört ilâ altı saatten önce varamaz.

Radyoaktif serpinti tozlarından x ışınlarına benziyen ışınlar yayılır. Bu ışın yayma olayına radyasyon denir. Radyasyon duyu organları ile anlaşılamaz. Yani görme, işitme, koklama ve dokunma ile bu ışınların varlığını anlıyamayız. Radyasyon ancak özel aletlerle ölçülebilir. Sivil Savunma, Emniyet, Trafik ve İtfaiye servisleri bu aletlerle donatılacaklardır.

Radyasyona maruz kalmak, yani uzun bir süre radyoaktif serpinti tozlarının çok yakınında bulunmak, hastalık yahut ölüme sebep olabilir.

Radyasyon zamanla şiddetinden kaybeder. Bunun sonucu olarak, nükleer patlamadan iki gün sonra, radyoaktif serpintinin zararı, başlangıçtakine oranla yüz misli daha azdır.

FAKAT RADYOAKTİF SERPİNTİ O ZAMAN BİLE TEHLİKELİDİR.

2 — KORUYUCU TEDBİRLER
SERPİNTİ SIĞINAĞI

Ailenizi radyoaktif serpinti ile, imkân ölçüsünde basınç ve ısıdan korumak için, bu kitapta açıklandığı şekilde hazırlanmış bir serpinti sığınağına ihtiyacınız olacaktır.

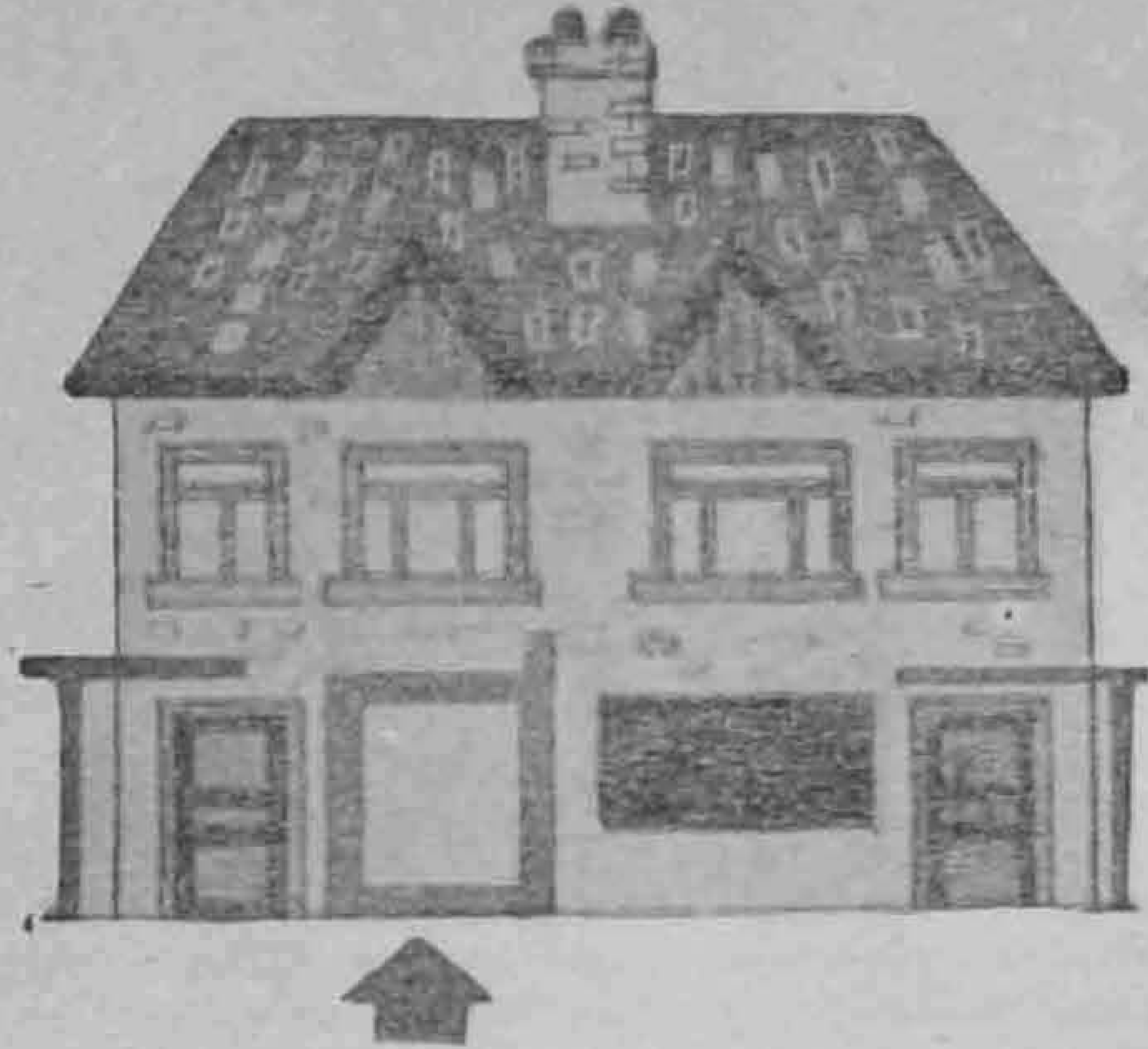
SERPİNTİ SIĞINAĞININ SEÇİLMESİ

Taş ve tuğla duvarlar ile, sıkıştırılmış toprak gibi yoğun maddeler; radyoaktif serpintiden yayılan zararlı radyasyonların giriş kuvvetini azaltır.

Radyoaktif serpinti ile sizin aranızda mümkün olduğu kadar bu soy bir engel bulunmasına, dikkat ediniz. Bodrum katları bu konuda azami koruma sağlar ve radyoaktif serpinti sığınağı olarak kullanılmaya en elverişli yerlerdir.

Diğer durumlarda...

OTURDUĞUNUZ YER BODRUMSUZ İKİ KATLI BİR EV İSE... Zemin katında, dış duvarı az olan en içerlek odayı seçiniz.

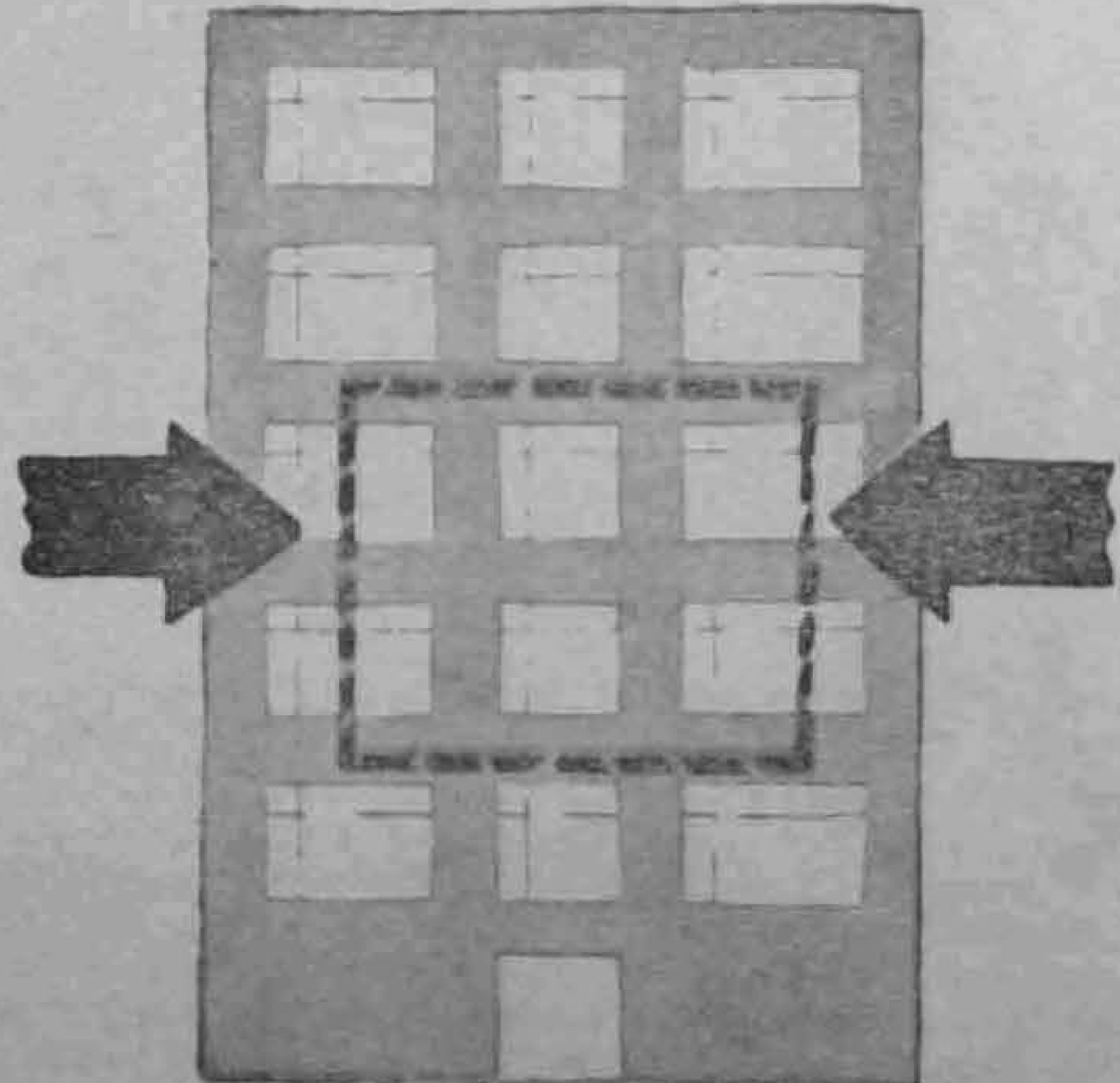

Seçilen oda nekadar içerlek olursa koruma derecesi o kadar çok olur.

Çevresinde komşu binalar olan bir oda, etrafı açık bir odadan daha koruyucudur.

BİR APARTMAN KATINDA OTURUYORSANIZ

Oturduğunuz apartman beş katlı veya daha yüksek, betonarme, modern bir bina ise, orta katlardaki odalar serpintiye karşı en iyi korumayı sağlar. Oturduğunuz kat orta katların yukarısında veya aşağısında ise, serpinti esnasında orta katlardaki aile-

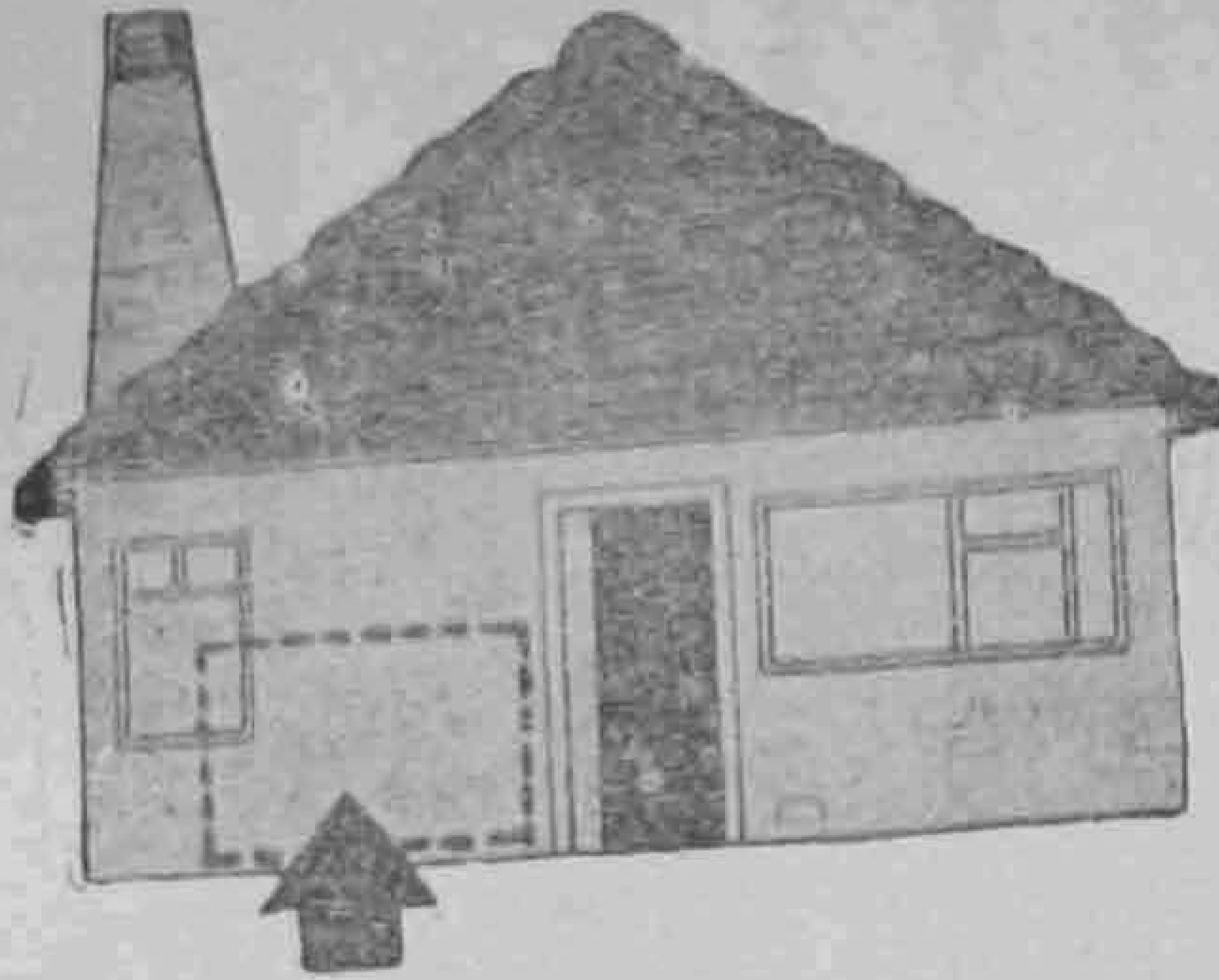

lerle birlikte oturmanız çok yararlı olur. Her ne suretle olursa olsun, serpinti tehlikesi söz konusu olduğu zaman, üst katta oturulmamalıdır. Eğer apartmanın dört katlı veya daha alçak ise, yahut zeminleri tahta ise; bu takdirde zemin kat en koruyucu kattır.

Bu gibi binalarda üst katlarda oturuyorsanız radyoaktif serpinti tehlikesi esnasında alt kattakilerle birlikte oturmayı plânlamalısınız.

EVİNİZ TEK KATLI İSE

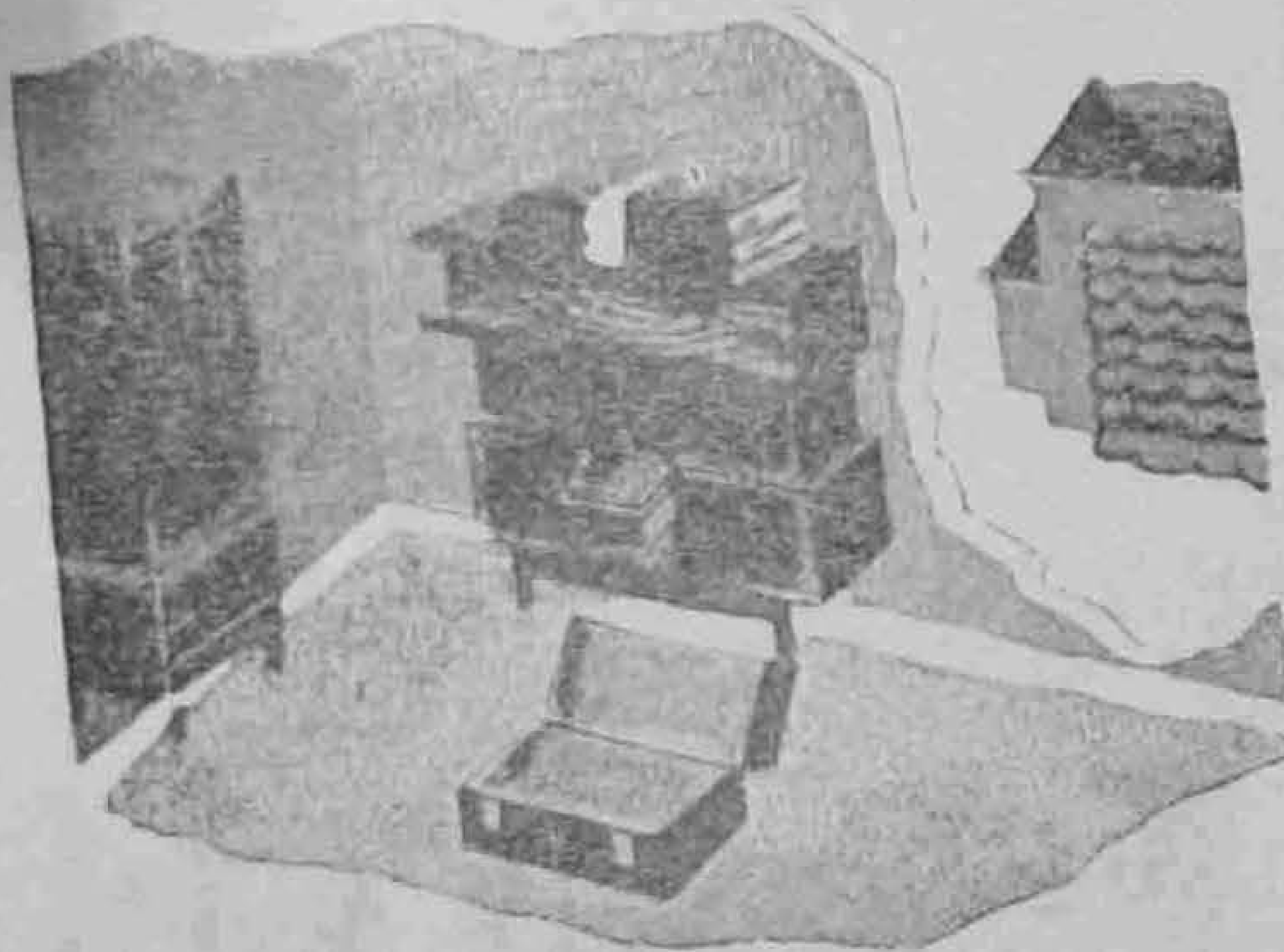
Tek katlı evlerin radyoaktif serpintiye karşı, sağladıkları koruma çok azdır. Mümkün olduğu takdirde, tehlike esnasında, iyi korunma imkânı olan binalardaki komşularınızla oturmayı önceden plânlayınız. Buna imkân olmadığı takdirde aşağıdaki hususları yerine getirmeğe çalışınız.

SERPİNTİ SIĞINAĞININ HAZIRLANMASI

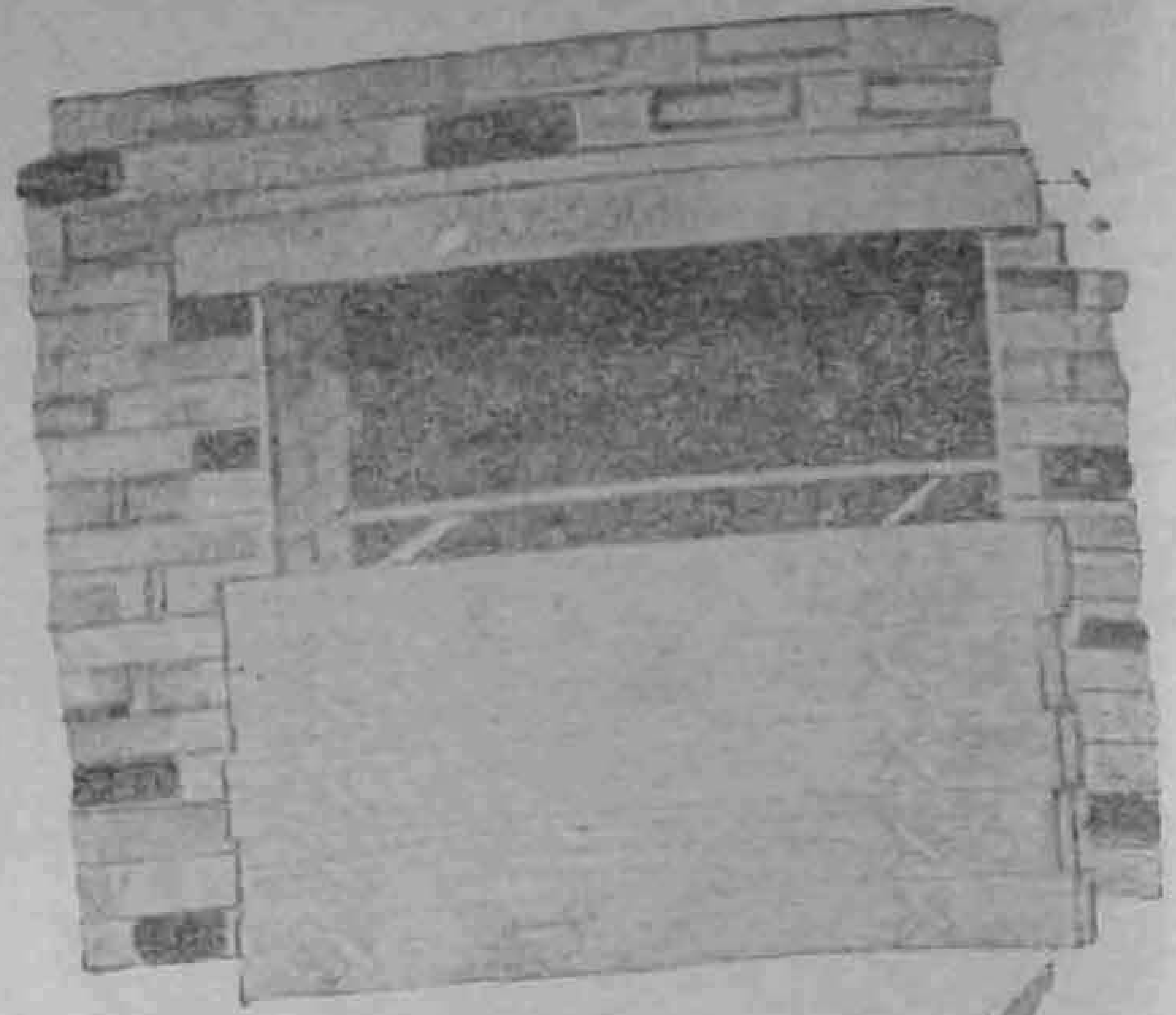
Bir serpinti sığınağı olarak kullanılacak olan bir odanın koruma sağlamıyan en zayıf yeri pencerelerdir. Onun için pencereler aşağıdaki metotlardan biri ile kapatılmalıdır:

1. Pencereler kum torbaları yahut toprak dolu teneke veya kutularla, dışardan boydan boya kapatılır. Bunu yapamadığınız takdirde pencereleri, kitap ve eşya dolu gardırop, kitaplık, komidin gibi eşyalarla içerden kapayınız.

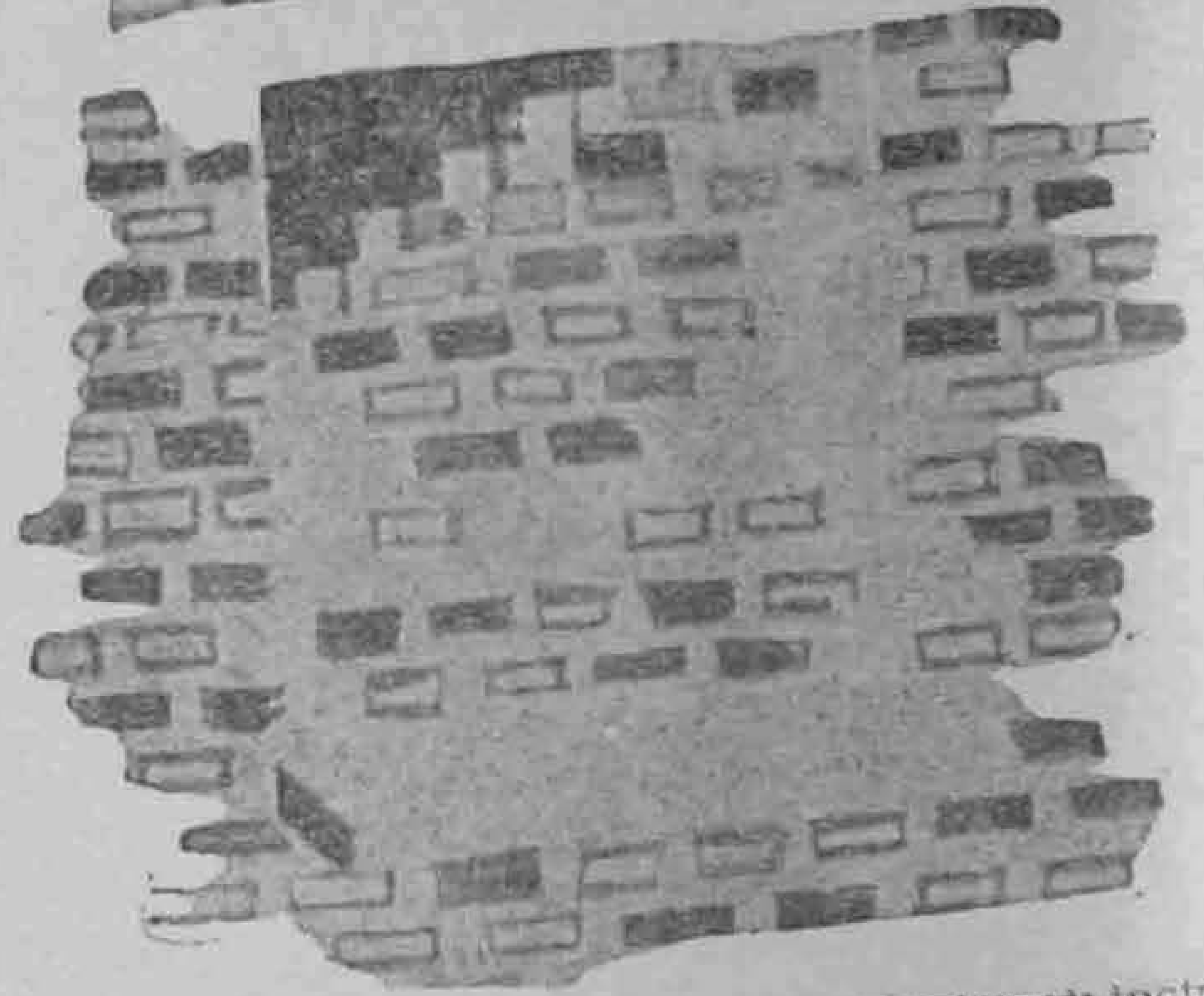

2. Pencere kanatlarını söktükten sonra, pencereleri resimde görüldüğü gibi hem içerden hem dışardan yassı tahtalar veya kullanılmıyan kapı ile kapayınız. Bu tahtaları duvara çivi ile çakınız yahut dış tarafa koyduğunuz tahtaları iç taraftakilerle bağlayınız. Bu iki kat tahta arasındaki boşluğu toprakla veya kum torbaları ile doldurunuz.

3. Pencere kanatlarını söktükten sonra pencereyi tuğla ile kapatınız. Mümkün olduğu takdirde tuğlaları çift sıra olarak döşeyiniz.

SERPİNTİ SIĞINAĞINI DAHADA GELİŞTİREBİLİRSİNİZ

Serpinti sığınağı olarak hazırladığınız odaya açılan salon ve hol gibi yerlerin, pencerelerini ve dış kapılarını da aynı şekilde kapatınız. Serpinti sığınağı olan odanın iç duvarları ince ise, bitişik odaların dış kapıları ile pencerelerini yukarda açıklanan metotlardan biri ile kapatınız.

Serpinti odasının dış duvarlarının kalınlığını eldeki zaman ve imkân oranında, azami ölçüde artırınız. Bu amaçla, tuğla, kum torbaları, boş kutu ve sandık gibi malzemelerden yararlanınız.

Serpinti sığınağını darlaştırmamak için bu işi dışardan yapınız.

SERPİNTİ İÇ SIĞINAĞI

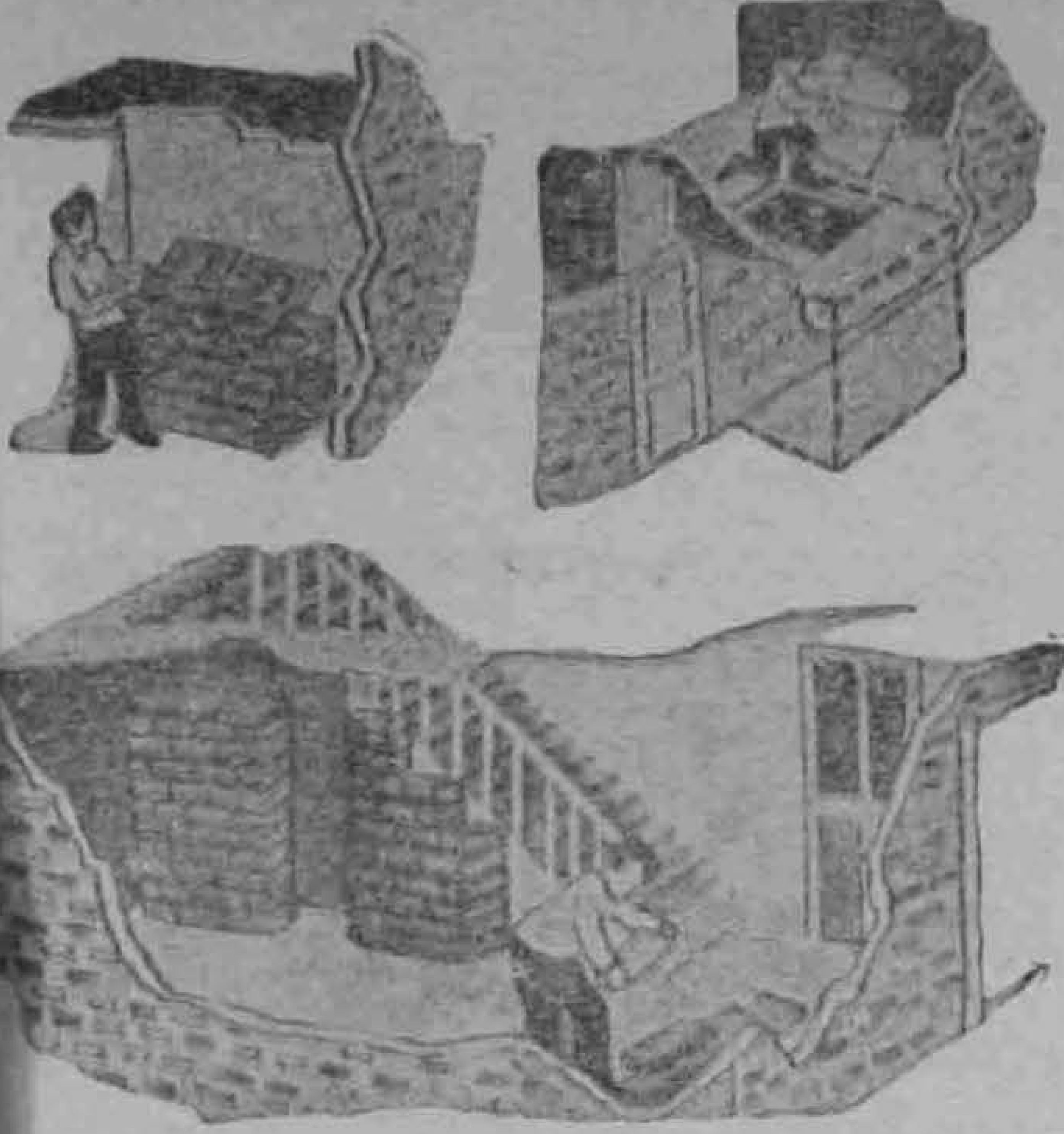
Serpinti sığınağı olarak tertiplenmiş bulunan odanın içinde, serpintinin şiddetli olduğu ilk saatlerde, daha yüksek bir koruma sağlamak gayesi ile hazırlanan sığınıklara; "SERPİNTİ İÇ SIĞINAKLARI" denir. Bu tip sığınıklar serpintiye karşı çok yüksek bir koruma sağlarlar.

SERPİNTİ İÇ SIĞINAKLARI çeşitli şekillerde inşa edilebilirler.

a) Serpinti sığınağının iç duvarına şekilde görüldüğü gibi kırkbeş derecelik bir eğimle iki kapı dayanır. Kapıların yerine tahta da kullanılabilir. Kapı veya tahtaların yüz yine, kum torbaları döşenir.

b) Serpinti sığınağı olan odanın zeminine, dört köşe bir çukur kazmak suretiyle de; bir İÇ SERPİNTİ sığınağı meydana getirilebilir.

c) İç merdivenin altına bir gardrop koyarak, gerek merdiven gerekse gardrop yüzeyine kum torbaları döşemek suretiyle de bir SERPİNTİ İÇ SIĞINAĞI tertiplenebilir.

DIŞARDAKİ SERPİNTİ SIĞINAKLARI

Evinizin içinde serpinti sığınağı olmaya elverişli bir oda yoksa, evin bahçesinde kazılan büyükçe bir çukur; serpinti sığınağı olarak tertiplenebilir.

Kazılan çukur, ayakta durabilecek kadar derin olmalıdır. Çukurun zemini ve duvarları tahta ile döşenmelidir. Çukurun ağzına gerekli destekler konur ve bu desteklerin üstü, tahta, madeni levha ve buna benzer malzeme ile döşenir. Bunların üstüne de toprak yığılarak çukurun ağzı kapatılır. Giriş çıkış için bir insanın girebileceği büyüklükte açılıp kapanabilen bir kapak yapılır. Bu kapağın altına da, giriş çıkış için, çukura bir tahta merdiven yerleştirilir.

3 — OLAĞANÜSTÜ HAL MALZEMESİ VE İHTİYAÇ MADDELERİ

SERPİNTİ SIĞINAĞININ DONATILMASI

Serpinti sığınağınızı, içinde en az bir hafta kalacak şekilde hazırlayınız. Malzemenizi, sığınağın içinde rahatlıkla hareket edebilecek şekilde yerleştiriniz. Raf ve dolap koymak suretiyle, yerden tasarruf edilebilir. Serpinti sığınağı çok büyük değilse, yer darlığı dolayısıyla bir haftalık yiyecek stokunu iki kısma bölmek gerekir. Yiyecek stokunun yarısı sığınakta diğer yarısı kiler veya mutfakta bulundurulur.

Serpinti tehlikesini bildiren ikaz verildikten sonra, hayatınızın emniyeti bakımından sığınaktan çıkmamanız gerektiğini, bir an olsun hatırdan çıkarmayınız. Su ve yiyecek getirmek için hızlı hareket etmek şartiyle, çok kısa süreler için mutfak yahut kilere gidilebilir.

SIĞINAKTA BULUNMASI GEREKEN EŞYA VE MALZEME

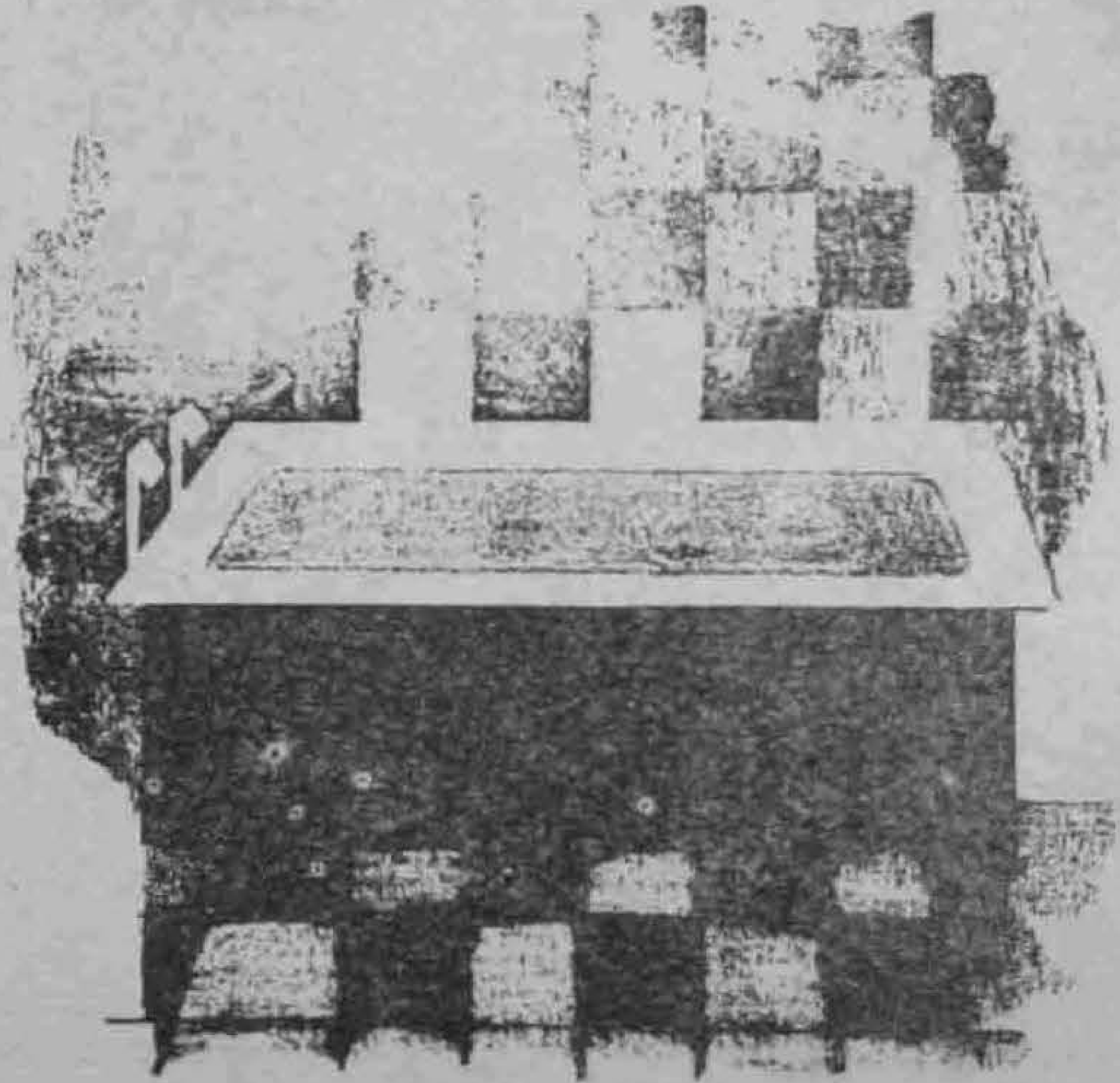
- Somya, yatak, yastık, battaniye
- Masa ve iskemle
- Tabak, bardak, çatal, kaşık, bıçak
- Çaydanlık, konserve ve şişe açacağı
- Tencere ve tava
- Seyyar gaz sobası
- Transistörlü radyo ve yedek pilleri
- El feneri, mum, kibrit
- Yüz havlusu
- El havlusu ve peçete
- Sabun
- Saat
- Çocuklar için oyuncak
- Kitap ve mecmua
- İlk yardım çantası
- Not defteri ve kalem
- Şahsi evrak. (Nüfus cüzdanı, banka cüzdanı, sağlık karnesi, tahvil, bono, senet vs.)

YİYECEK

Konserve, ya da kolay bozulmıyan kuru yiyeceklerden aile fertlerinin sayısına göre ondört günlük bir stok hazırlayınız.

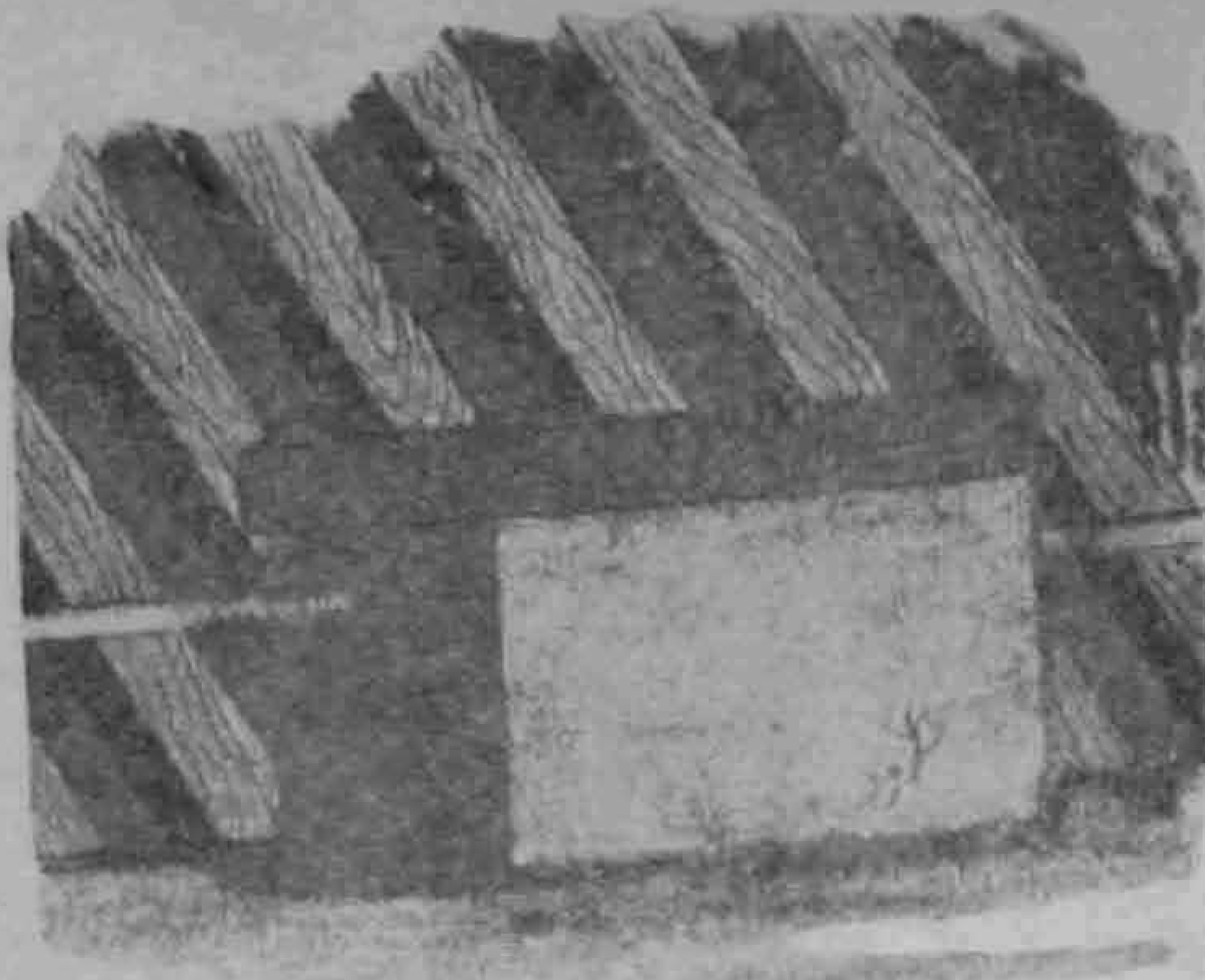
Evdeki bebek çocuklar için mama, hastalar ve kedi köpekler içinde özel yiyeceklerini almayı ihmal etmeyiniz. Gıda maddelerinin içinden geçen serpinti ışınları, onlara zarar vermez. Fakat serpinti tozları ile bulaşmış yiyecek ve içecek maddeleri tehlikelidir. Konserve kutular içinde olmıyan bütün yiyecek maddelerini radyoaktif serpintiden korumak için dolaplara koyunuz.

SU

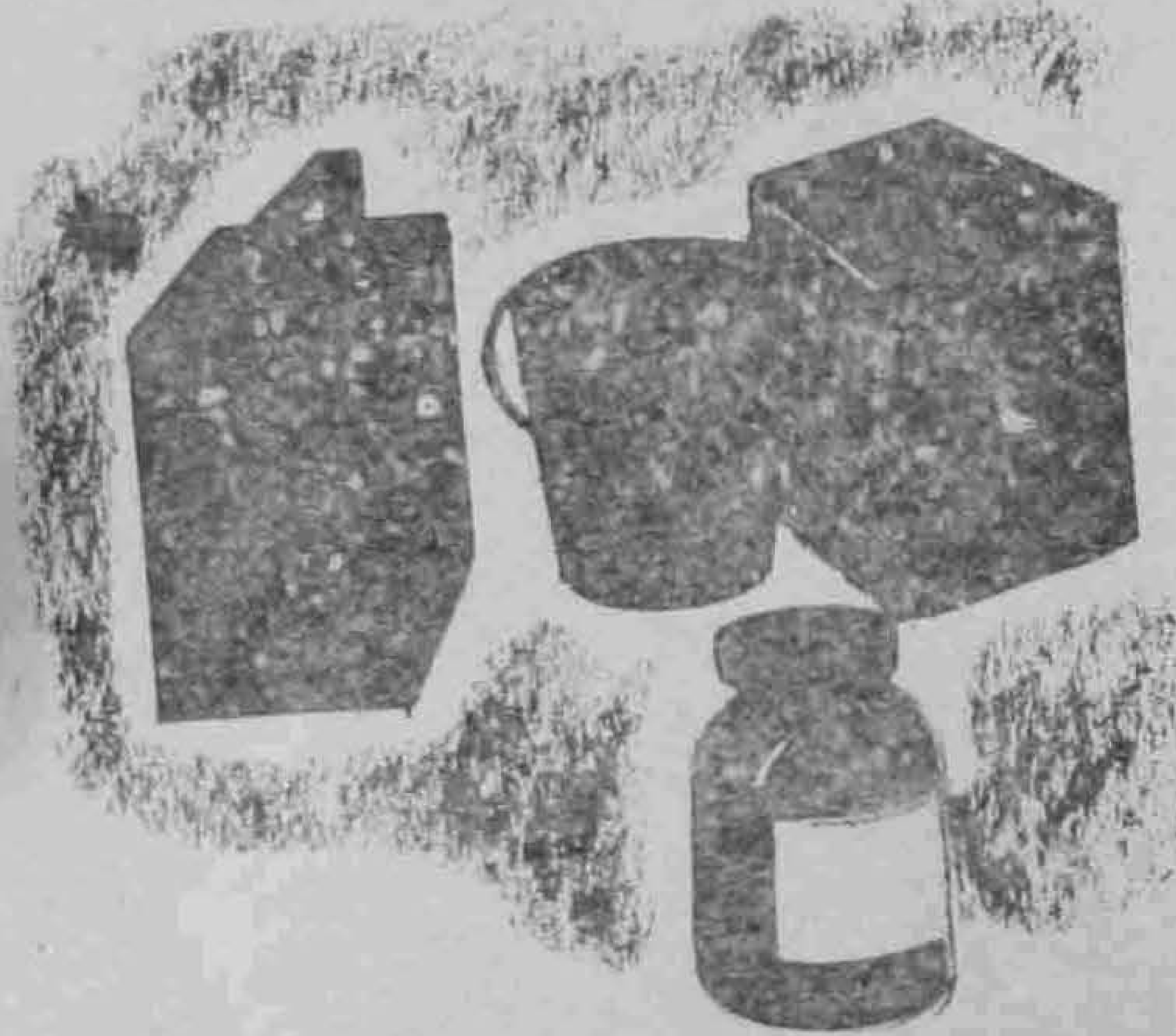
Su, hayat için yiyecekten de önemlidir. Taarruzdan sonra ana borular tahrip edildiği için su akmıyabilir. Bazı durumlarda da su, radyoaktif serpinti ile bulaşmış olabilir.

Banyo küveti ile evdeki elverişli bütün kablara taarruzdan önce su doldurunuz ve serpinti tozlarına karşı üzerlerini örtünüz.

Çatılardaki su deposu ile, sıcak suyu olan evlerdeki sıcak su depoları da; yedek birer su deposu sayılır. Radyoaktif serpinti tozlarına karşı, bu depoları da kapalı bulundurun ve açık olan'a-rının üstünü örtünüz. Termos, sürahi ve büyük su şişeleri gibi kapalı kaplar içinde, üç günlük içme suyu stokunu sığınakta bulundurunuz.

İçme suyunu mümkün olduğu kadar ışıktan uzak tutunuz. İçme suyunun karanlıkta bulundurulması daha uygundur.

Radyoaktif serpinti ile bulaşmış olan şehir suyunun eviniz-
deki su borularına girişini önlemelisiniz. Bunun için, evinize ge-
len ana su borusu vanasının yerini ve bunun nasıl kapandığını
öğreniniz.

Suyu çok tutumlu harcayınız. Taarruz olduğu takdirde stok
etmiş olduğunuz suyu ondört gün kullanmak zorunda kalabilir-
siniz.

SERPİNTİDEN YAYILAN IŞINLAR SUYA ZARAR VER-
MEZ. FAKAT İÇİNE RADYOAKTİF SERPİNTİ TOZLARI
DÜŞMÜŞ OLAN SULARI İÇMEK TEHLİKELİDİR.

SAĞLIK TEDBİRLERİ

Taarruzdan sonra kanalizasyon sistemi tahrip edildiği için,
evinizdeki tuvaleti kullanamamanız ihtimali çok kuvvetlidir. Ka-
nalizasyon sağlam kalsa bile, su tesisatındaki tahribattan dolayı,
tuvaleti kullanacak yeteri kadar su bulamazsınız.

Onun için aşağıdaki malzemeyi, sığınağın içinde ya da kapısında bulundurunuz.

— TUVALET OLARAK KULLANILACAK BİR LÂZIMLIK.
— KÜL, KURU TOPRAK VEYA DEZENFEKTAN.
— TUVALET KÂĞIDI.
— TEMİZ GAZETELER, AMBALAJ KÂĞIDI VEYA KESE KÂĞIDI. (Artan yemekler ile boş konserve kutularını saklamak için).
— SIKI KAPALI BİR ÇÖP KUTUSU.
— KEDİ VE KÖPEK İÇİN TOPRAK VEYA KÜL DOLU BİR KUTU.

4 — EVİN HAZIRLANMASI

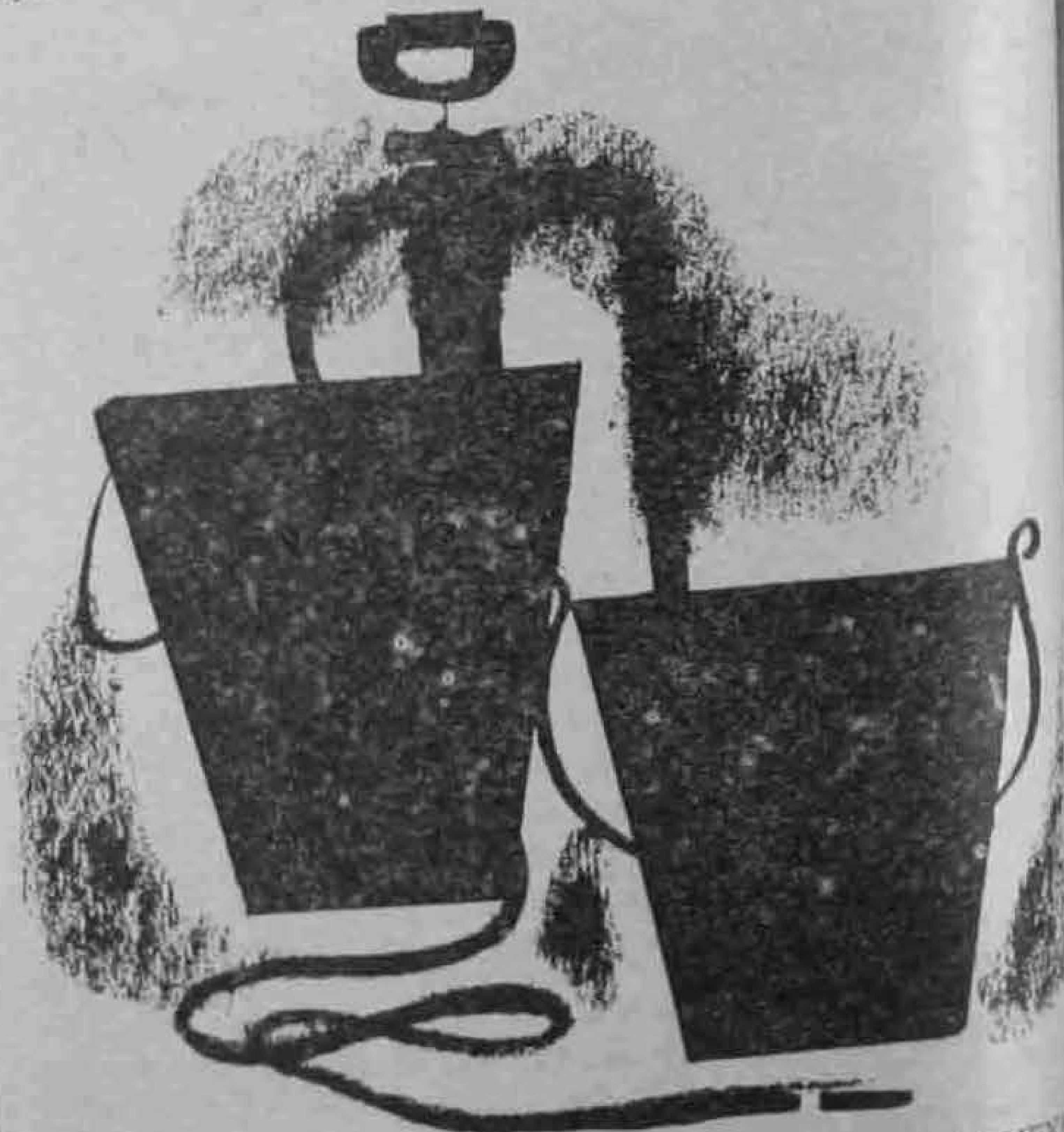
YANGINA KARŞI TEDBİRLER

Hidrojen bombasının ısı dalgası, evlerin taş ve tuğlalarını yakamaz, fakat pencerelerden girmek suretiyle, içerdeki eşyaları tutuşturarak yangına sebep olur.

ISI DALGASININ BİNAYA GİRMESİNİ ÖNLEYİNİZ

Pencerelerinizin camlarını beyaz badana ile boyayınız. Beyaz
yüzeyler, ısı radyasyonlarını ışık gibi yansıtır. Isı radyasyonları
üst katlara daha çok girdiği için, üst katlarda oturanlar bu ko-
nuya daha da önem vermelidirler. Basınç dalgası camları kıracak

BAŞLANGIÇ HALİNDEKİ YANGINLARI SÖNDÜRMEYE HAZIRLIKLI OLUNUZ

tır. Fakat basınç dalgası ısı dalgasından çok daha yavaş yayıldığı için basınç dalgası gelinceye kadar, beyaz badanalı camlar ısı dalgasını yansıtarak; binada yangın çıkmasını önlemiş olurlar.

YANGIN TEHLİKESİNİN AZALTILMASI

Çatı ve tavan aralarına ısı, kolaylıkla girer buna karşılık meydana gelen yangınların söndürülmesi de o oranda güç olur. Tavan araları, sandık, sepet, tahta gibi çabuk tutuşan malzemelerden temizlenmelidir.

Ortalıktaki gazete ve mecmualar, kaldırılmalıdır. Evin etrafında mukavva kutu, tahta sandık, odun ve buna benzer şeyler bulundurulmamalıdır.

Yangınlar büyümeden, başlangıç halinde iken kolaylıkla söndürülebilir. Yangın büyümeğe terkedilirse, kontrol altına alınması güçleşir. Su, yangın söndürmede en etkili vasıtadır.

EVİN HER KATINDA YANGIN SÖNDÜRMEK İÇİN SU DOLU KOVALAR BULUNDURUNUZ. Ayrıca her ev ve apartman dairesinde, bir EMME BASMA YANGIN POMPASI bulunmalıdır.

DAĞILAN CAM PARÇALARINA KARŞI TEDBİRLER

Perdeleri kapalı tutunuz. Böylelikle basınç tesiri ile kırılan ve etrafa dağılan cam parçalarından korunmuş olursunuz.

YAPILACAK DİĞER İŞLER

Bu kitabın yedinci bölümünde göreceğiniz üzere, radyoaktif serpintinin çok yoğun olduğu bir bölgede yaşıyorsanız, ailenizle birlikte en kısa zamanda bu bölgeyi terk etmeniz gerekecektir. Böyle bir ihtimale karşı, seyahate çıkarkenki gibi lüzumlu eşyalarınızı hazırlayınız. Eşyalarınızın arasına bir kat çamaşır ve bir battaniye ile tabak, çatal, bıçak, kaşık koymayı unutmayınız. Bu eşyaları bir valiz veya bir eşya torbasına yerleştiriniz. Hazırlamasını ve bağlamasını biliyorsanız, bu eşyaları bir BATTANİYE PAKETİ şeklinde hazırlamanız çok daha uygun olur.

Yağmurlu havalarda yola çıkmak zorunda kalacağınızı göz önünde bulundurarak, yağmurdan korunmak için, valiz veya paketinizi bir plâstik örtü ile sarınız.

HAZIRLAMIŞ OLDUĞUNUZ BU BAGAJLAR KENDİNİZİN VE AİLE FERTLERİNİZİN TAŞIYABİLECEĞİ KADAR HAFİF OLMALIDIR.

Özel otonuz varsa, olağanüstü hal ilân edildiği andan itibaren, benzin deposu dolu ve araba her an harekete hazır olmalıdır.

5 — TAARRUZDA YAPILACAK İŞLER

İKAZ HABERLERİ VE HAREKET ŞEKLİ

İkaz sisteminin gayesi, düşman hava taarruzları ile radyoaktif serpinti tehlikesini haber vermektir.

Bir hava taarruzu halinde, sivil savunmanın aşağıdaki istek ve öğütlerini yerine getirmekle; hayatınızı kurtarabilirsiniz:

a) SARI İKAZ :

İşaretli, üç dakika devam eden sürekli bir siren (Canavar düdüğü) sesidir.

Bunun arkasından alârm verileceği düşünülerek, alârm için hazır bir durumda beklenir.

b) ALÂRM (KIRMIZI İKAZ):

Üç dakika süren ve alçalan yükselen bir canavar düdüğü sesi ile bildirilir.

— Kırmızı ikaz işareti verildiği zaman içerde bulunuyorsanız, havagazı, elektrik ve su anahtarlarını kapayınız. Soba kapaklarını örtünüz. Ocakları söndürün, kapı ve pencereleri kapayın perdeleri çekin ve zaman kaybetmeden sığınağa girin.
— Açıkta iseniz, çabukça ve sükûnetle en yakın sığınağa girin. Sığınak yoksa sağlam bir bodrum katına girin, buna da imkân yoksa bir duvar dibine sığının.
— Bir taşıt aracı içinde iseniz, aracı terkedin ve açıktakiler gibi hareket ediniz.

c) RADYOAKTİF SERPİNTİ TEHLİKESİ İKAZI:

Kesik kesik üçer saniyelik canavar düdüğü sesi, yahut radyo oparlör veya megafonla yapılacak yayınlarla bildirilir.

Serpinti ikazı verildiği zaman, kırmızı ikazda olduğu gibi hareket edilir.

d) TEHLİKE GEÇTİ (Beyaz İkaz):

Radyo, oparlör veya megafonlarla bildirilir.

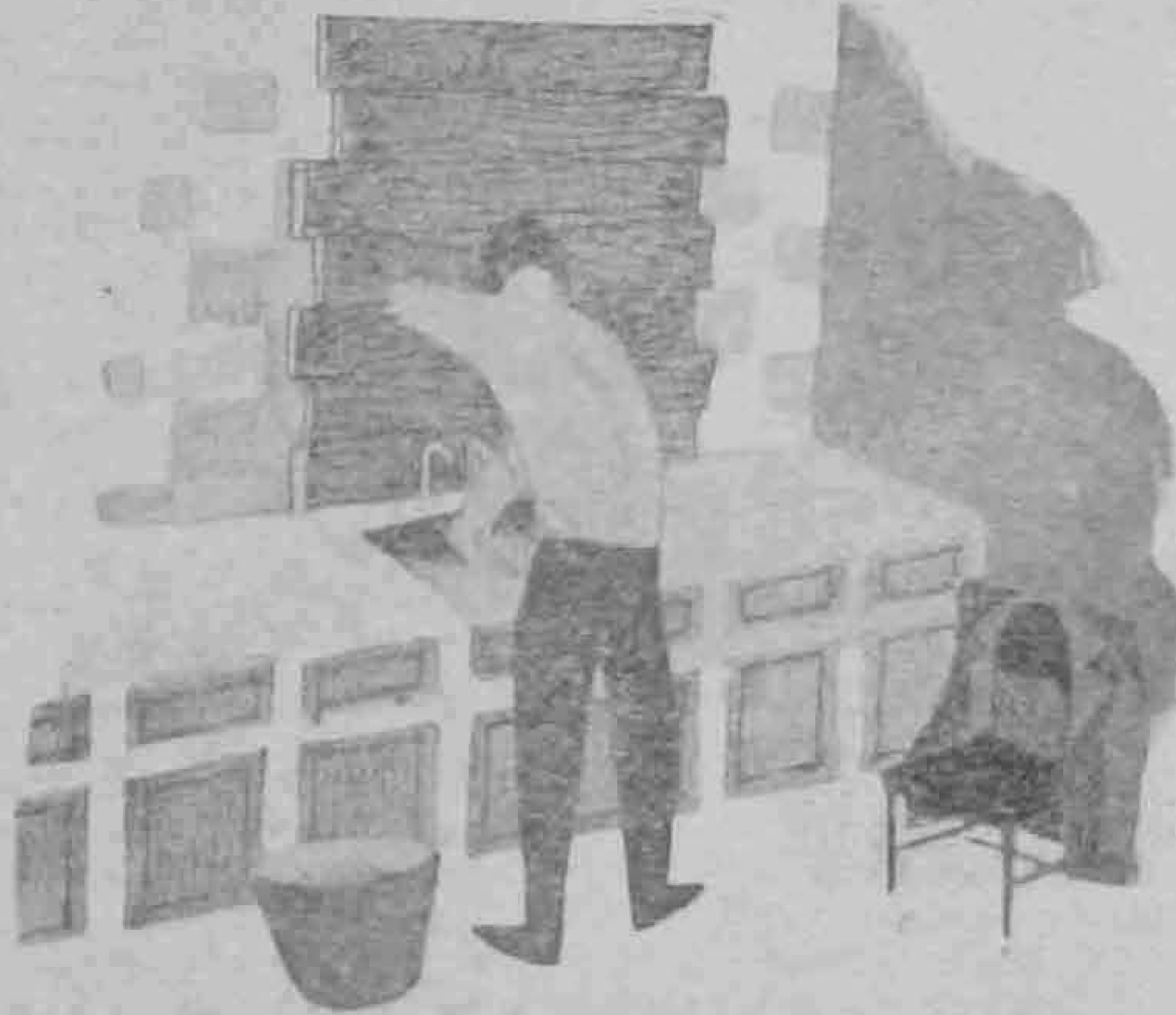
Sığınaktan çıkın. Binada yangın varsa söndürün.

Yaralı ve hastalara yardım ediniz.

DİKKAT EDİLECEK ÖNEMLİ HUSUSLAR

1. Kırmızı ikaz verilmişse, lüzumsuz yere dışarda oyalanarak, kendinizi hava taarruzlarının etkisi altında bırakmayın. Serpinti ikazı başka çeşit bir taarruzun yapılmıyacağı anlamına gelmez.
2. Serpinti dolayısıyla sığınağa girmiş olanlara, ne şekilde hareket edecekleri; polis ve kılavuz servisleri tarafından bildirilecektir.

kapısını kapalı tutun.
3. İkaz süresince serpinti sığınağınızın
4. Serpinti ikazı verildiğinde dışarda iseniz, serpinti sığınağına
girmeden önce en dıştaki elbiselerinizi çıkarıp kapıya koyun,
üstünüzdeki elbiseleri iyice fırçalayıp, vücudunuzun elbise dı-
şında kalan açık kısımlarını da güzelce yıkadıktan sonra; sı-
ğınağa girin.
5. İkaz işaretinden sonra, evinizin yanından geçmekte olanları,
kendi sığınağınıza alınız.

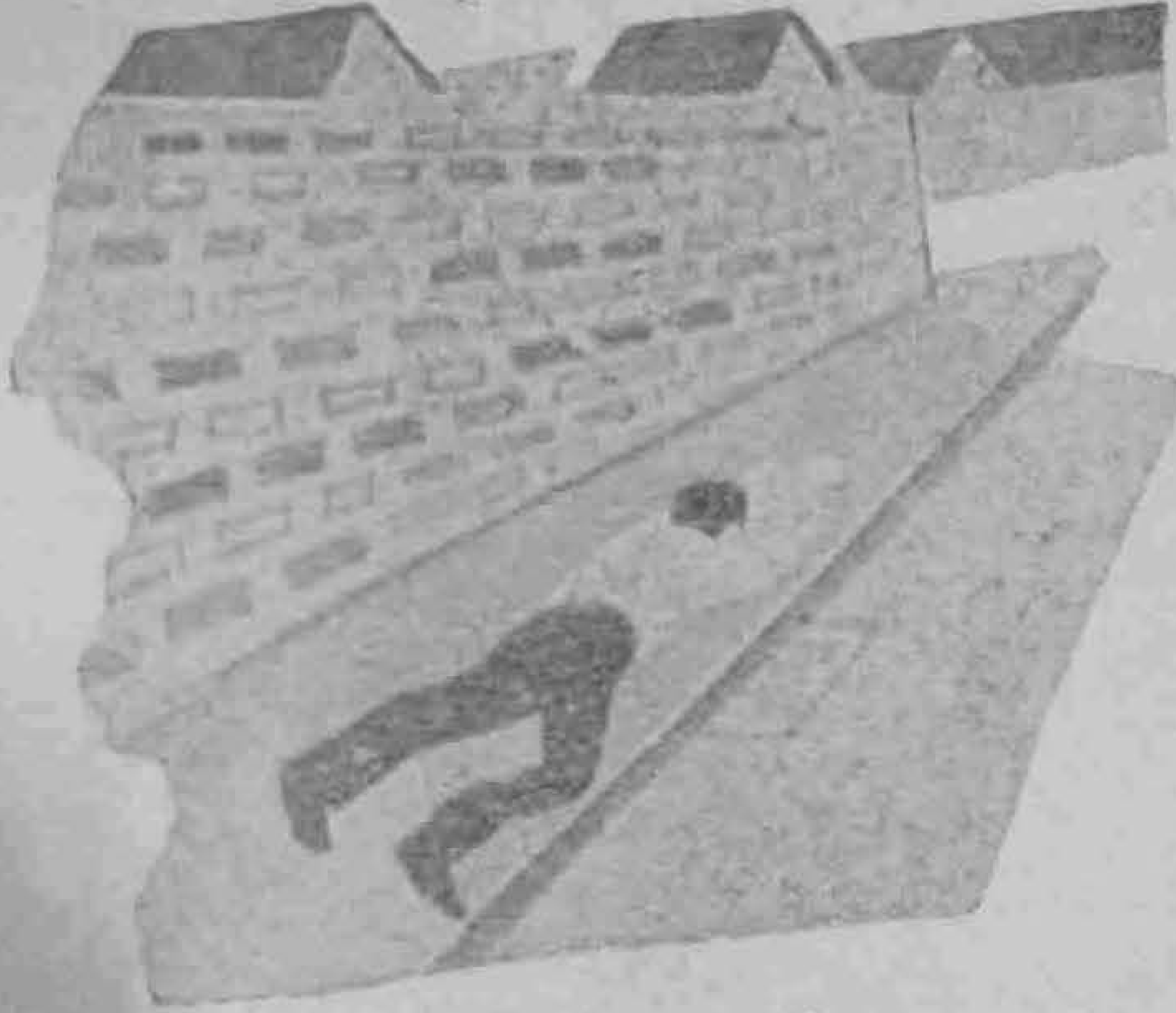
İKAZ İŞARETİ VERİLMEMİŞSE

İkaz verilmeden bir nükleer patlama olursa, bunu, yaklaşık
olarak yirmi saniye süren göz kamaştırıcı ışık ve ısı etkisinden
tanıyacaksınız. Bunu tıpkı yıldırımın şimşeği takip etmesi gibi;
basınç dalgası takip eder.

IŞIK ŞİMŞEĞİNE BAKMAYINIZ!...

DIŞARDA OLANLAR

Isı ve ışık etkisini duyar duymaz, olduğunuz yerde, kendinizi
derhal yere atınız. Basınç dalgası geçinceye kadar bulunduğunuz
yerde kalınız.

EVDE OLANLAR

Pencere veya açık kapı önünden çekilerek bir duvar arkası-
na geçin. Isı ve ışık etkisi hafifleyince derhal serpinti sığınağına
girebilecekseniz, zaman kaybetmeden sığınağa girin. Buna imkân
yoksa basınç dalgası geçinceye kadar bulunduğunuz yerde kalı-
nız. Bu etkiler geçtikten sonra, başlangıç halindeki yangınları
söndürünüz. Bundan sonra, verilerek olan ikaz işaretleri ile polis
ve kılavuzların verecekleri talimatı bekleyiniz.

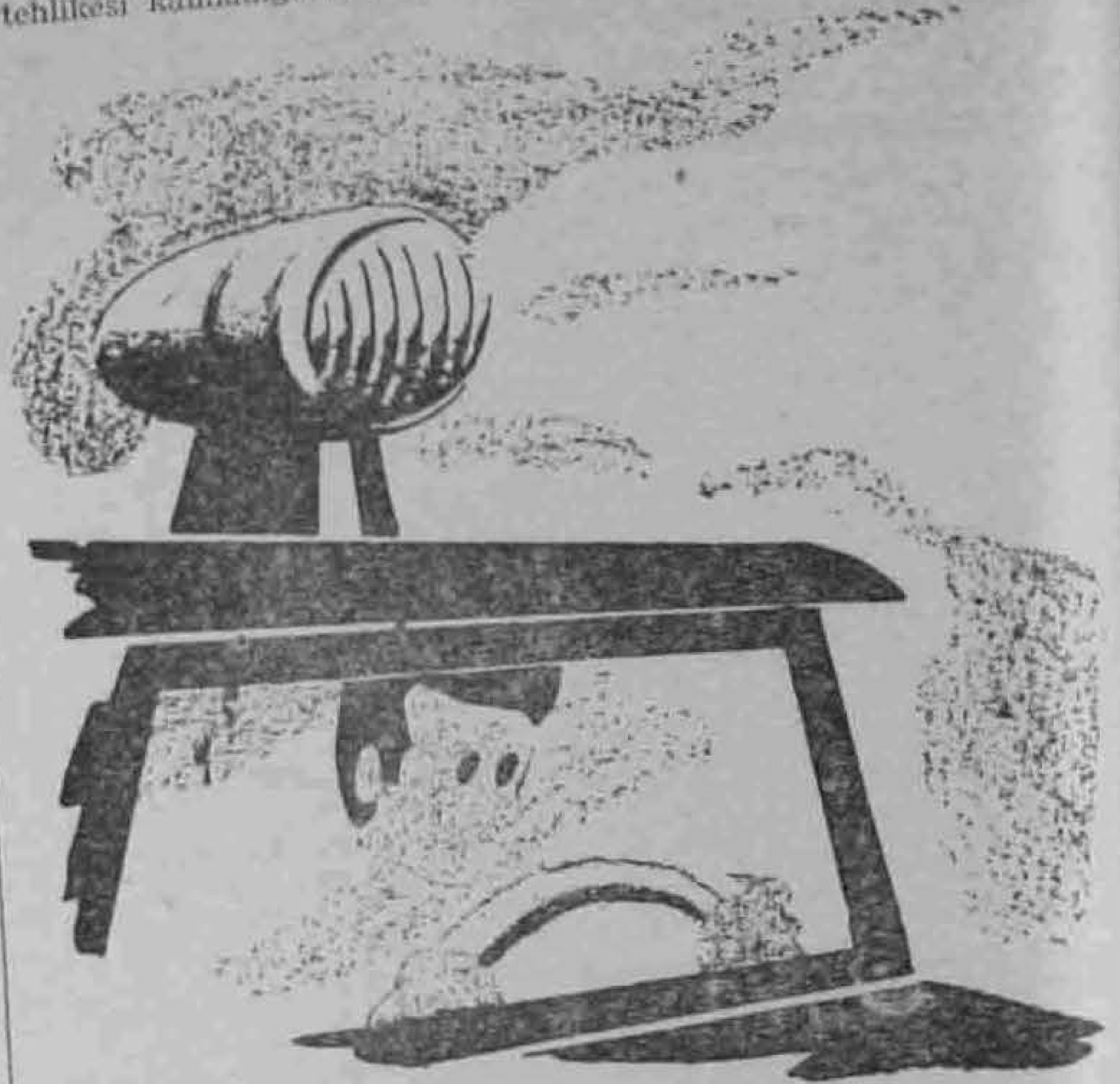
ZİYARETTE OLANLAR

Ev sahipleri ile birlikte yukardaki gibi hareket ediniz. Yan-
gınların söndürülmesine yardım ediniz. Ondan sonra diğer ikaz
işaretleri ile polis ve kılavuzların verecekleri talimatı bekleyiniz.

6 — TAARRUZDAN HEMEN SONRA YAPILACAK İŞLER

Y A N G I N

Basınç dalgasının etkisi geçer geçmez, evin her tarafını
kontrol edin ve başlangıç halindeki yangınları söndürün.
Daha önce kapamamışsanız, havagazını kapatınız. Bir yangın
tehlikesi kalmadığından emin olmalısınız.

S U

Su tesisatı sağlamsa, yangın söndürmek için musluk suyun-
dan yararlanabilirsiniz. Fakat en kısa zamanda giriş vanasını ka-
ptarak, serpinti ile kirlenmiş suyun binadaki tesisata girmesini
önleyiniz. Su vanası kapatıldığı zaman sıcak su kazan ve ısıtıcı-
ları da kapatılmalıdır. Aksi halde patlamaları mümkündür.

Yukarda sıralanan hususlar, radyoaktif serpinti tehlikesi ol-
sun veya olmasın, taarruzdan hemen sonra, mutlaka yerine geti-
rilmesi gereken çok önemli işlerdir.

ÖNEMLİ DİĞER NOKTALAR

Taarruzdan sonra dışarı çıkma zorunluluğu varsa, lâstik çiz-
me, bot, yahut kapalı bir ayakkabı giyiniz. Başınızı örtün veya
bir şapka giyin. Ceketinizin yakasını kaldırın ve eldivenlerinizi
giyin. Geri geldiğiniz zaman, serpinti tozu ile bulaşmış olmaları
ihtimaline karşılık, bütün bunları serpinti sığınağının kapısında
çıkarmadan içeri girmeyin.

Taarruzdan sonra kendi evinizde yapılması gereken işleri bitirdikten sonra, yardıma muhtaç olan komşularınıza yardım ediniz.

GELMEKTE OLAN RADYOAKTİF SERPİNTİYİ SİZE HABER VERECEK OLAN İKAZ İŞARETİNİ BEKLEYİNİZ

7 — RADYOAKTİF SERPİNTİ ALTINDA HAYAT ŞARTLARI

SERPİNTİ ALTINDA İLK GÜNLER

Serpinti tehlikesi olduğunu öğrenir öğrenmez, SIĞINAĞA GİRİN VE SİVİL SAVUNMA GÖREVLİLERİNCE TALİMAT VERİLMEDEN SIĞINAKTAN ÇIKMAYIN.

Radyonun bu konudaki yayınlarını dinleyin.

Evin diğer odalarından yiyecek ve su almak gayesiyle kısa süreler için serpinti sığınağını terk edebilirsiniz. Fakat evin dışına çıkmayınız...

Radyoaktif serpintinin şiddeti, her yerde aynı değildir. Serpinti bölgesinin ortalarında şiddet fazla çevrede ise azdır. Serpinti, bütün bölgelerde zamanla şiddetinden kaybeder.

Radyoaktif serpintinin şiddetini siz bilmezsiniz.

Serpintinin şiddeti ancak sivil savunma görevlileri tarafından özel aletlerle ölçülür.

Sığınaktan ne zaman dışarı çıkabileceğinizi, onlar size bildireceklerdir.

SERPİNTİ SIDDETİNİN ÇOK YÜKSEK OLDUĞU BÖLGELER

Serpintinin çok şiddetli olduğu bölgedeki halkın, en kısa zamanda emniyetli bölgelere tahliye edilmesi gerekir. Evinizin çok tehlikeli bir serpinti bölgesi içinde olup olmadığını, kendiniz bilemezsiniz. Onun için radyo yayınları ile, bölgedeki sivil savunma görevlilerinin verecekleri talimatı dikkatle dinleyiniz.

Evinizi derhal terk etmeye hazır olunuz.

FAKAT SİZE DİREKTİF VERİLMEDEN HİÇBİR ZAMAN EVİNİZİ TERK ETMEYİNİZ.

Dördüncü bölümde belirtilen esaslara göre, hazırlamış olduğunuz valiz veya BATTANİYE PAKETİ'ni yanınıza alınız. Beraberinizde içecek su ile, size yirmidört saat yetecek yiyecek götürünüz. Ekmek, peynir, bisküvi, meyve ve çukulata gibi kuru yiyecekler tercih edilmelidir. Yiyeceğinizi iyi bir şekilde paketleyin, mümkünse bir plastik torbaya koyun. Mevsime göre, kalın elbiseler giyin ve beraberinizde bir palto veya pardesü götürmeyi ihmal etmeyin.

ÖZEL OTO SAHİPLERİ

Özel otomobili olanlar, verilecek direktife göre, serpinti bölgesindeki evlerini terk ederler.

Otomobillerinde yer olduğu takdirde, komşularından yanlarında götürebilecekleri kimseleri almayı ihmal etmemelidirler.

YİYECEK

Radyoaktif serpintiyi hatırlayarak yiyeceğinizi daima kapalı ve örtülü tutun. Yiyeceği örten kab veya paketin üzerine serpinti tozları düşebilir. Fakat içindeki yiyecek maddesine zarar vermez. Paketin dışındaki tozların, yiyeceğe bulaşmamasına dikkat ediniz. Konserve kutularını açmadan önce, ıslak bir bezle siliniz. Bezi çöp kutusuna atınız. Bu işi yaparken lastik eldiven giyiniz yahut sonradan elinizi temiz su ile yıkayınız.

S U

Radyoaktif serpintiyi hatırda tutarak, ayırmış olduğunuz su stoklarının üzerini kapatın. Borulardaki su, serpinti ile kirlenmiş olabilir. Serpinti ile bulaşmış olması ihtimali olan musluk sularını temiz olduğu konusunda direktif verilinceye kadar, yemek pişirmek ve içmek için kullanmayınız.

Taarruzdan sonra bulunduğunuz bölgenin su tesisatı geniş ölçüde tahrip edilmiş olabilir. Tesisatın onarımı, bir hafta hattâ daha çok zaman alabilir. Onun için elinizdeki su stokunu çok tutumlu harcayınız. Taarruzdan sonra yağmur suları ile bunların biriktiği sarnıç sularının içilmesi tehlikeli olabilir. Fakat yer altı kaynak suları ile, arteziyen suları içilebilir.

SERPİNTİ İLE KİRLENMİŞ OLAN SULAR KAYNATMAKLA VE ANTİSEPTİKLERLE TEMİZLENEMEZLER...

SERPİNTİ ALTINDA DAHA SONRAKİ GÜNLER

Serpinti tehlikesi azalmağa başladığı zaman, Sivil savunma
kılavuzları ne zaman dışarı çıkabileceğinizi, size bildireceklerdir.
Dışarda kalış süresi, başlangıçta çok önemli işlerinizi yapmanıza
imkân vermek içindir ve çok kısadır. Zaman geçtikçe dışarda ka-
labileceğiniz süre artacak ve bu husus size görevlilerce bildirile-
cektir. Fakat serpinti, uzun bir süre tehlikeli olmaya devam ede-
cek ve siz de lüzumsuz yere dışarda kalmıyarak; kendi hayatınızı
koruyacaksınız.

İçeriye girerken beraberinizde radyoaktif serpinti getirmeme-
ye gayret ediniz. Dışarda giymek üzere ayrı bir çift ayakkabı bu-
lundurunuz ve içeri girerken onları çıkarınız.

Mutfak ve kilerin zemini ile buralardaki rafları ve dolapları
ıslak bezle siliniz. Bu işi yaparken lâstik veya plâstik eldiven gi-
yiniz. Bu temizliği yaparken kullandığınız bez ve eldivenleri, bol
su ile yıkayınız.

Çöp kutusunun içindekileri yakınız ve külü gömünüz. Rad-
yoakti vite yakmakla ortadan kaldırılamaz.
Fakat yakmakla, çöp miktarı azaltılarak basit hastalıkların
önü alınmış olur.

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

MİLLİ EĞİTİM BASIMEVİ — ANKARA